

Naročnina listu: =
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . » 5—
 Četrt leta . . . » 2-50
 Mesečno . . . » 1—
Zunaj Avstrije: =
 Celo leto . . . K 15—
Posamezne številke
 # 10 vinarjev. #

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :::: popust. ::::

„Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Dualizem in Avstrija.

Francoska revolucija je s svojimi novimi idejami povzročila naenkrat prevrat v ustavnem življenju vseh evropskih držav. Absolutizem je padel in sčasoma je v vseh evropskih državah zavel konstitucionalizem, narodi so dozorevali in hoteli se sami soudeleževati pri političnem delovanju in pri vladanju. Ob enem s to zahtevo po soudeležbi pri vladanju pa se je razvila narodna zavest posameznih narodov, ki je dospela sedaj v našem času do svojega vrhunca.

Vse države v Evropi so doživele notranji prevrat, ena hujšega kot druga, a največji prevrat se je izvršil brezdvomno v naši Avstriji. V Avstriji se je s klicem po svobodi zajedno združil klic po narodnih pravicah dosedaj tlačanih narodov. Vsi narodi avstrijski so zahtevali svoje državno-pravne pravice, a nemodra avstrijska politika se ni ozirala na nje. V svoji zaslepljenosti je spremenila državno obliko v dualizem, v korist samo dveh narodov: Nemcev in Madžarov. To je bila prva največja napaka avstrijske politike. Dualizem se je pokazal kot nerabljev, oboji, Nemci in Madžari, uvidevajo, da ne morejo in ne bodo mogli asimilirati slovanskih narodov.

Prva posledica, ali bolje namen, dualizma je bila, da zatere narodno individualnost nenemških in nemadžarskih narodov in tako vpelje jezikovno enotnost v tej mnogojezični državi. Sredstva, katera so se v ta namen rabila, niso bila poštena. Sila ustvari protisilo in resničnost tega reka se kaže v vseh sedanjih avstrijskih razmerah. Notranje razmere naše države so sedaj že čisto na bankerotu. Najskrajnejši nacionalni boj iz tega izvirajoča npravna in materialna škoda, ljudstva izgublja pravi čut, širijo se skrajno materialistični nazori o državi in narodnosti. Nemci in Madžari si domišljjujejo, da jim je kot hiperkulturnima narodoma vse dovoljeno napram slovanskim narodom. Da taka načela degenerirajo vse ljudstvo, je samoobsebi umevno.

Avstrijski narodi ne trpe samo v npravnem oziru, temveč tudi v gmotnem. Dualizem ima to zlo na sebi, da si Nemci in Madžari prilasčajo kot edina privilegirana naroda vse pravice na gospodarskem, šolskem in kulturnem polju. Zanemarjajo se gospodarski interesi drugih narodov, ne dajajo se jim potrebne šole, ne prispevki za njih kulturne naprave. Davke plačujejo vsi avstrijski narodi, a viri iz teh davkov pa se uporabljajo v pretežno nemške in mad-

žarske namene. Slabe avstrijske gospodarske politike je kriv dualizem.

Z dualizmom pa se je razcepila nekdanja res močna Avstrija v dve skoro popolnoma ločeni polovici, ki sta le zelo rahlo zvezani med seboj. Nemci in Madžari kot vladarji v teh dveh polovicah imajo le eden skupni namen, namreč uničenje drugonrodnega elementa; drugače pa obe polovici kljub nekaterim skupnostim divergirata vsaka na — svojo stran. Madžari bi se radi popolnoma osamosvojili: v vsakem oziru od Avstrije in imajo čisto svojo politiko v vseh zadevah. Ta dvoglava politika zelo škoduje ugledu celokupne države, ne samo v njenem notranjem organizmu, temveč tudi na zunaj.

Posledica tega nezdravega dualizma je, da ima Avstrija najmanj uspešno zunanjo politiko. Saj ni drugače mogoče. Znotranja neenotnost, neorijentiranost, povzroča tudi neenoten, neorijentiran nastop na zunaj in tako se zgodi, da si naša diplomacija v najvažnejših vprašanjih ni na jasnem.

Uspešna in smotrna politika mora biti zasnovana na jasnih in trdnih principih. Dober politik mora imeti dober temelj, na katerega hoče zidati. A ravno to dejstvo, da avstrijska politika nima pravega temelja, na katerega naj bi zidala, je krivo, da imamo tako zavozlano in zmešano politiko, da se — nam smeji cela Evropa. Tukaj ne pomagaj nobeno zabavljanje in jadikovanje, da imamo slabe diplomate, ampak zlo moramo pri korenini izdreti. — Dos moi, pu sto kai ten gen kinese — ta grški izrek pa velja v polni meri tudi v politiki. Temelja, pravega fundamenta nam manjka, zato se nam cela stavba ruši. Kako naj tudi avstrijski diplomat zastopa na zunaj pametno politiko, ko pa ni jasno, kaj da pravzaprav hoče učiniti, ne ve, kakšne interese ima njegova država, ne ve, kje, in na kakšen fundament da naj zida.

Vsaka dobro urejena država, ki hoče kot taka eksistirati, mora imeti najprej na znotraj dobro urejeno stalno politiko in enotno urejene razmere. In notranja enotnost države bo imela tudi enotni interese, enotne cilje na zunaj za posledico. Le ona zunanja politika, ki temelji na enotnih notranjih razmerah in trdnih, neomajnih ciljih, le ona ima dobro in trajno podlago za uspešno politiko. Le na trden, nerazrušljiv temelj lahko postavimo in sezidamo močno in veliko poslopje.

Če torej hočemo Avstriji samemu sebi pomagati, izdremo zlo pri korenini in položimo si najprej

vo temelj za svojo stavbo. Temelj je dobro urejena, na znotraj popolnoma konsolidirana država. Zlo, ki nam ta temelj izpodjeda in ruši, je dualizem s svojo enostransko, utilitaristično in nenravnno narodnostno politiko. Vsi Avstrijci smo enakopravni državljanji z enakimi pravicami in enakimi dolžnostmi. A zavest, da nas je božja previdnost združila v eni državi pod habsburškim žezlom, da imamo skupno zgodovino, da so naši očetje visoko čislali in ljubili našo že tedaj obstoječo domovino, ta zavest nas mora vspodbuditi in dramiti, da vsi nastopimo za splošno politično in socijalno pravico v naši državi.

Ideje-vodnice, po katerih naj dosežemo ta naš bodoči državni ideal, naj bodo večna in neomajna načela krščanskega svetovnega nazora. Božja previdnost ni naklonila naši državi narodne enotnosti, a naklonila ji je mnogo višjo, mnogo dragocenejšo enotnost, enotnost v pravi, katoliški veri. Narodne ideje sicer v našem popačenem in v poganstvu se pogrezajočem stoletju dozdevno prevladujejo, a v resnici, če globlje zamislimo svetovni zgodovinski razvoj, narodnostna ideja ni nikdar tako vplivala na vseobčno človeško žitje, kot verska ideja.

Poživimo, pomladimo si Avstriji svoja zdrava, verska načela, potem ne bo narodnostni boj tako kruto izpodjedal našega državnega organizma.

Narodnost ni absolutna, ne sme nam biti etično merilo za naše delovanje, narodnost ima samo podrejeno vlogo v človeškem življenju in je samo le smoter v dosegu višjih božjih namenov. Vera pa je absolutna, zahteva absolutno izvršitev svojih načel, in ta vera nam vsem Avstrijcem ukazuje, da smo pravični, zatoorej proč s krivičnim dualizmom.

Ne sme nas strašiti, da prebiva v podonavsai monarhiji toliko narodov, s tako različno kulturo in narodno individualnostjo. Saj pravi socijologi, da je država z mnogimi narodnostmi družabni ustroj višje vrste. Imejmo pred očmi, da je Avstrija zgodovinska država, da je naravna potreba. Vsi avstrijski narodi so majhni in drug na drugega navezani po zemljepisnih, zgodovinskih in socijalnih razmerah, družijo jih skupni trgovski interesi, skupna vera — katoličanstvo.

Naš cilj naj bo odstranitev dualizma, ki ruši enotnost in izpodkopava pravico in širi nenravnost med avstrijskimi narodi.

Veliki smoter vseh Avstrijcev bodi obnovitev velike Avstrije na novi ustavni podlagi; to bodi naš prihodnji državni ideal, kot dedščina po velikem

PODLISTEK.

Našemu dijaštvu v počitnice.

Glej, čaka njiva, solnce ji žari,
 a ko delavcev in sejancev ni
 in ko predajajo nam ročni dom!
 Meško.

Dijaki! V dobi počitnic ste. Prišel je čas, da ste pohiteli vsak na svoj dom, k svojim dragim, tja, kamor vas vleče srce. Nemirna so vaša srca, vznemirjena vsled veselja. Pohiteli ste na zelene domače livade, pisane travnike, pohiteli v lep slovenski svet prostosti in vaše svobode. Res lepe misli — lepe bodo počitnice!

Zakaj pa pojdete na počitnice? Iz navade? Lenarit? Polegat po sencah? Ne — to ni vaš namen — počitnice naj vam bodo nekaj vzvišenega, nekaj svetega, počitnice vam naj bodo čas apostolskega dela za narod in krščansko idejo, počitnice so vam dane v izpopolnjevanje vaše znanosti in izobrazbe, v utemeljitev vašega značaja.

Počitnice so čas apostolskega dela za narod in krščansko idejo. — Dijaki, zavečajte se te svoje naloge in dolžnosti! Dajte drugim, kar imate, ker narod je ubog in od vas veliko pričakuje, vi, kot narodova „nada“, bogatite naš narod z zakladi. To pa bode storili, če pojdete med narod in mu vzbujate narodno zavest in zavest krščanstva, kar je posebno važno v obmejnih krajih. Dijaki, vi bodite narodni braniki! Občujte veliko s priprostim narodom, ker to bo narodu in vam v korist. Potrjujte ljudstvo v našem katoliškem mišljenju in pobijajte načelne naše nasprotnike, zastavljajte jim pot!

Dijaki! Držite se pa tudi sami katoliškega prepričanja, da tako najbolje izpolnjujete svoje dolžnosti, kot posamezniki, kot sinovi zdravega, vernega slovenskega naroda in kot zastopniki človeške kulture, principov, ki jih vsebuje katoliški svetovni nazor.

Držite se jih neomajno, javno in privatno, držite se jih s ponosom in zavestjo, da so ti ideali edino pravi in vredni, da jim posvetite svoje življenje, svoje sile in moči in tudi vse delo!

Nasprotniki vas bodo vabili v svoj tabor z vse mogočimi medenimi frazami. Toda vi se ne dajte zapeljati praznim besedam, obljubam, ki vlečejo in prijaajo mladim srcem, ki pa nimajo pravega jedra; vedite, samo naša pot pelja k Izvoru vsega, k Polnosti, k Cilju našega hrepenenja. Zavržite vsako drugo pot in hodite edino po tej pravi! Glejte, da nikjer ne podpirate načelnih nasprotnikov, ne sklepajte z njimi nobenih kompromisov, ker so „semper mendaces.“ Bojujte se proti narodnim nasprotnikom z vso silo, stojte neomajeno na straži. Ljubite narod in domovino in oblecite novega človeka! Ali ne pravi pesnik:

In ko jih združi, vse ljubezni vnete,
 in ko iz sre sovraštvo jim izžge
 in s strastjo ljubavi presune vse —
 tedaj naš slavni dan nam da Gospod.

Le src in misli sveti prepород
 roditi more nov in velik rod,
 ki kos bo tujcem, gladnim naše zemlje.

Izpopolnujte svojo znanost in izobrazbo, to je ne pozabite knjig! V počitnicah se vam nudi prilika samega sebe vzgojiti, in ker le tisti res doseže pravi cilj, ki zna to nalogo rešiti. Spoznavaj samega sebe! — tako so že pravili stari Grki. In res, objektivno spoznanje samega sebe je temelj sreče in napredka za posameznika, podloga plodonosnega delovanja za druge. Pesnik pravi:

A dragi, hočeš modro živeti
 ti dvoje oči mi imej —
 in z enim gledaj po sveti,
 a z drugim — v srce si glej!

Samega sebe pa bode spoznali iz res dobrih, v krščanskem duhu pisanih knjig. Studirajte naše pisatelje, ki vam ob enem nudijo tudi duševno hrano, studirajte jih dobro in vaša srca bodo postala plemenita. Vsakemu bi pač priporočal Medvedove poezije, ker te so prava apologija za naš čas in pa naše razmere. Dijaki, mladi prijatelji, ako nastopite pot pesništva, učite se pri Medvedu, ker pravih pesnikov nam manjka, manjka nam krščanskih umetnikov. — Nisem zastoj napisal na čelo članka moto, da nam sejancev in delavcev manjka — a ti morate postati vi, naša nada. Učite in izobrazujte se, da bode te nalogi, ki vas čaka v življenju!

Utemeljite svoj značaj! Dijaki! Naš narod in dandanašnji čas, rabi res pravih, kremenitih značajev — in ravno teh nam manjka; veliko je pa brez značajnežev, teh pa ne maramo! Mi hočemo pravih značajev — in te si morate vzgojiti vi sami; če ne postanete sedaj značajni, pozneje tudi ne bode — in za narod ste izgubljeni. V počitnicah imate pa ravno priliko vzgojiti si prave značaje.

Ljudem dajajte dober vzgled! Dijaki, to je veliko na vas ležeče in glejte, da ne onečastite svoje dijaške časti in da ljudstvo ne bode s prstom za vami kazalo! Vi bode vzgojitelji morale in kažite ljudstvu pravo pot, ne pa v krčme ali zaduhle sobe. — Bodite abstinenti in navajajte narod k treznosti, odvrčajte ga od alkoholnega zla, od kralja, kateremu tako suženjsko služi. Dijaki! — oprostite narod alkoholizmu in to vam boji kot dolžnost in sveta naloga, katere ne smete zanemariti. Udeležite se sami, in agitirajte za obilno udeležbo tabora Svete vojske na Brezjah dne 19. in 20. julija — bodite apostoli abstinence.

Mladi prijatelji, polni idealov in ljubezni, to vam je imelo povedati moje vas ljubeče in — boleče srce! Na vas je ležeče, da te besede ne padejo na skalo, temveč na rodovitna tla. Ali bode pustili ta res neplodovita? O, dragi, prosim vas, nikar ne — ker v vas jaz

Avstriji, preblagem nadvojvodi Francu Ferdinandu. Uveljaviti moramo v naši državi splošno narodno ravnopravnost in socialno pravico naj podlagi nove, pravične ustave v smislu katoliških, etičnih, in socialnih načel in s tem položiti temelj novi eri v avstrijski zgodovini, eri splošnega blagostanja in procvita, vseobčnega napredka in zadovoljnosti.

Tabor koroških Slovencev.

V nedeljo, dne 12. t. m., se je vršil pri sv. Jakobu v Rožu velik ljudski tabor koroških Slovencev. Udeležilo se ga je okoli 2000 ljudi, ki so z navdušenjem spremljali govor, slavnostnega govornika dr. Brejca.

Govornik je povdarjal, da je prestolonaslednik Franc Ferdinand umrl mučeniške smrti za naše ideale in predlagal, da se je cesarju odposlala brzojavka, v kateri se obsoja sarajevski zločin ter izreka sožalje, zvestoba in ljubezen koroških Slovencev. Državni poslanec E. Jarc je nato krasno in krepko zavrnil sumničenja, katera dan za dnem trosijo v svet naši narodni nasprotniki. Župnik Ražun pa je ostro nastopil proti koroškemu deželnemu šolskemu svetu zaradi zapostavljenosti slovenskega šolstva. — Zadnji pa je povzel besedo državni poslanec Grafenauer, ki je imenoval vladni sistem na Koroškem anarhijo in ga ožigosal na krepek način. Omemil je tudi ostudne nemške napade proti izdajanju voznih listkov na slovensko zahtevanje na celovškem kolodvoru in naglašal, da je vseh neredov v Avstriji kriv nemški radikalizem, ki ga vlada redi kot gađa na prsih Avstrije. Številni zborovalci so prirejali govornikom med govori in na koncu navdušene ovacije. Pristržno pojoč: „Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja, Avstrijo!“ so se mirno razšli. Pokazal je ta lep shod, da je pri Slovencih najti pravo ljubezen do habsburške monarhije, med tem ko je nemški patriotizem sama hlimba.

Celovski Nemci proti Slovincem.

Prejšnji deželni predsednik na Koroškem baron Hein sicer tudi ni bil prijatelj Slovencev, toda Nemce je imel vendar toliko na vaje, da jih je znal brzdati pred najgršimi izbruhi narodne nestrpnosti. Pod mehko roko sedanjega deželnega predsednika barona Friess-Skene pa so Nemcem odprta vsa poka in oni jih tudi prav pridno hodijo. Sedaj so začeli divjati celo proti Slovincem v Celovcu.

V pondeljek, dne 13. t. m., so sklicali v mestu shod, takozvan „Abwehrsammlung“, ki se ga je baje udeležilo okoli 1000 ljudi. Govorili so po stari svoji navadi proti Slovincem župan celovski dr. pl. Metnitz, občinski svetniki dr. Pflanzl, Keusehnigg in Dworschagg. Koncem zborovanja se je sprejel sklep, v katerem se zavarujejo ti koroški nemški nacionalci proti ljudskim „hujskačem“, ki privandrajo (!) na Koroško iz drugih dežel, posebno iz Kranjske. Nadalje izražajo svojo veliko nezadovoljnost (kdo se ne smeji?) nad vlado, ki je zadnji čas izdala za celovski kolodvor odredbo, da se morajo tudi na slovensko zahtevo štajati vozni listki. Posebno so hudi, ker je izdala odredbo brevi manu, kar se pravi, ne da bi prej vprašala koroške Nemce!

Ker so bili zborovalci dovolj nahujskani, so jih izpustili in sklenili zborovanje. In res, sodrga se je takoj podala na poulično delo. Kričali in vpili so

„že gledam dan; danica že ugaša,
in kmalu solnce zlato se pripelje,
mlado, čvrsto kot krepka četa naša,
pripravljena, da vrage v prah pomelje.“

(Dr. Krek.)

Mrtva ljubezen.

Borislav Rajski:

Med gozda trnje in bodičje vsajena,
Usahnila ljubezni cvetlica je zelena.

Mati je stala na pragu in z bolečim srcem zrla za svojimi sinovi in hčerami, odhajajočimi v tujino, v daljno nepoznano deželo. Po lepem in nežnem licu so se ji utrnili dve debeli solzi, solzi bolečin in žalosti. . . . Od tuge se ji krči srce, ker negotovo je ali še kedaj vidi ljubljena bitja. Vso skrb in materinsko ljubezen je posvetila njih vzgoji, učila jih je ljubezni do matere in bogatila njih srca z dragoce-nimi nauki. Za vso to veliko ljubezen so bile njih duše mrtve, niso je hotele sprejeti. Ne ozirajo se na jokajočo mater, nezavestno od bolečin, temveč lahko in ponosno korakajo v svet, njim popolnoma tuj in pa nepoznan. Njih srca so ljubezni prazna, prazna te svete ljubezni do matere. In ravno to muči mater, ta nehvaležnost ji prebada srce. . . . Sedla je na hišni prag in dolgo plakala. . . . plakala. . . .

Bilo je nekoliko let pozneje. Na zeleni trati pod staro lipo na nekem vzvišenem kraju je sedela ženska. Glavo je naslanjala na desno roko, oči pa so neprenehoma motrile v daljavo nekoga željno pričakujoče. . . . Lice ji je bilo upadlo in blede, a na njem se je razodevala velika skrb in žalost. Dolgo je strmela v daljavo, na cesto, vijočo se po ozki dolini. . . .

Zamislila se je. . . .

pred stanovanjem dr. Brejca, pred filijalko ljubljanske kreditne banke in pred Mohorjevo družbo. Fred hotelom „Trabesinger“ so sneli ob obilni asistenci policije desko krščansko-socialne zveze in jo razbili, pojoč „Die Wacht am Rhein.“ Ob polnoči so se nemškonalionalni fakini razkropili. Slične demonstracije so se vršile tudi še v Beljaku in v Št. Vidu ob Glini.

Koroški Nemci so zopet enkrat pokazali svojo kulturo. S tako kulturo koroških Slovencev pač ne bodo uničili!

Srbi sumničijo in groze.

V dno duše je zadela Srbe nenadna smrt ruskega poslanika pl. Hartwiga, velikega prijatelja in nenadomestljivega protektorja Srbije. Razburjeni so belgrajski duhovi radi te izgube in njih razburjenost pomnožuje okolščina, da se je to zgodilo v tako kratkem času po sarajevskem dogodku. Vsaka razburjenost ima pa izvanredno plodovita tla za nadaljnjo razburjenje, za bujno domišljijo in sumničenja. Tako je tudi tukaj. Sumiti se je začelo avstrijskega poslanika Giesla, da je on na kak način povzročil nenadno smrt pl. Hartwiga. Posledica tega je, da je že dobilo avstrijsko poslanstvo zanesljive vesti, da nameravajo Srbi proti njemu vprizoriti dejansko akcijo. Srbska policija je radi tega na intervencijo barona Giesla odredila izvanredno varnostno službo v bližini avstrijskega poslaniškega poslopja.

Med avstro-ogrsko kolonijo v Belgradu se z vso resnostjo govori, da nameravajo Srbi izvršiti atentat na avstrijske podanike. Radi varnosti svojega življenja se je dne 13. t. m. okoli 40 žen in otrok zateklo na avstrijsko poslaništvo in na konzulat, kjer so jim pripravili prenočišča, mnogo se jih je pa že preselilo v Zemun na Hrvaško. Med izseljenci se nahaja tudi sin poslanika barona Giesla; zanimivo je, kaj je pripovedoval tozadevno nekemu žurnalistu: Slovo od mojega očeta je bilo strašno. Zapovedal mi je, da moramo odpotovati s prvim vlakom. In nifi toliko časa mi ni pustil, da bi bil spravil svoje reči. Oče je bil navidezno miren. Opetovano je povdarjal, da sicer ni nič resnega, toda vključ temu ni mogel obvladati svojega vznemirjenja. Slutil sem iz njegovega obnašanja, da se pripravljajo usodepolni dogodki, da se boji za moje življenje. „Pojdi z menoj, reši se!“ sem ga prosil in tiščal za roko. „Ne grem“, mi je odgovoril oče. „Dokler je le en naš podanik tukaj, ostanem tudi jaz. Naj se zgođi, kar hoče, pojdi v Zemun, zaupaj na Boga in počakaj, da pošljem, ali da pridem sam po te!“

Ogrski državni zbor o razmerah na jugu naše monarhije.

Dne 16. t. m. je vložila opozicija ogrske poslanske zbornice interpelacije glede razmerja naše monarhije do Srbije. Vse se pečajo brezobzirno z napakami, ki so se zagrešile s srbsko politiko na Hrvaškem, od katere je pričakovati enakih posledic, kakor od Bilinskijeve politike v Bosni. Da je civilna uprava veliko zamudila, se je v zbornici brez ugovora konstatiralo in tudi grof Tisza je bil tega mnenja, dasiravno je svoje poročilo lepo zavil, ko je dejal, da se je dokazalo, „da je v Bosni vladal poprej nek gotov optimizem.“ Gospod pl. Bilinski bo to gotovo razumel.

Kar se dostaje sarajevskega napada, izjavlja grof Tisza, da ne more nič več povedati, kakor je

Ni videla okoli sebe drobnih in nežnih cvetlic, nasutih od mogočne roke na zeleno trato, ni čutila lahne sape poletnega zefirja. Skrivnostno šepetanje lipe ni odmevalo na njena ušesa, slišala ni nje pesmi, pevajoče svojo usodo. Harmonični akordi slavčkov niso ublaževali njenega srca, bila je odtujena za hip vsej naravi. Srce in misli se mude nekje daleč, iščejo draga ji bitja in jih žele sprejeti. . . .

Oh, kje so ta bitja, kje se mude?

Vstane, vzravna se pokoncu, povzdigne roke proti nebu, milo zajoe. . . .

. . . tujina, prokletstvo bodi nad teboj! Oropala si me najdražjih bitij, odtrgala mojemu srcu duše, ki sem jih ljubila in še jih ljubim iskreno. . . . Tujina, vrni mi jih! Daj nazaj mojo last!

Prokletstvo bodi nad tatico mojih duš! Prokletstvo — — —

Padla je na kolena in močila z nebroj solzami zemljo, njej drago in sveto. . . .

Po nekoliko urah šel sem mimo lipe, kjer sem videl pred kratkim žalostni prizor uboge matere. — Žena je še sedela pod lipo in jokala. . . . V srce me je zbodlo nje žalostno stanje, tudi meni so solze porosile oko. Zapazila je moj prihod in ihtela je močneje. Pristopim torej k njej in mirno vprašam:

„Kaj je, žena, da tako plakaš?“

Odgovor mi je bil mil pogled, kakor bi hotela reči:

„Čemu vprašuješ? Ti mi mojih bridkosti ne moreš olajšati!“

Počasi je nehala ihteti, brisala si solzne oči, in žalostno povešala glavo. . . .

„O duša, ki me to vprašuješ, vem, da ne razumevaš gorja, naloženega meni, niso ti znane bridkosti, ki tarejo moje srce. Povem pa moje trpljenje tebi v nauk in drugim v vspodbudo.“

pred enim tednom izjavil. Odnosaži do Srbije se morajo pojasniti, toda na kateri način, se sedaj še ne da povedati, ker je prej treba rešiti še veliko neresenih vprašanj. Monarhija se zaveda svojih velikih interesov, ki so združeni z ohranitvijo miru. Ni ravno potreba, da bi se položaj moral pojasniti z vojno. Vojna je zadnje sredstvo, ki se uporabi le takrat, kadar so vsa druga sredstva izčrpana. Kar se dostaje Bosne in Hercegovine, ni nobene nevarnosti revolucije in zadostuje sedanja vojaška sila, da se vzdržuje red. Z ozirom na očitek, da se nasproti velebrbski propagandi na Hrvaškem postopa premalo strogo, se ministrski predsednik nikakor noče odtegniti odgovornosti in je v tej zadevi popolnoma sporazumljen z banom. Je sicer dejstvo, da obstoja go-tova srbska agitacija in propaganda, zoper katero je treba pričeti energičen boj, toda to se mora storiti brez nervoznosti, brez strahu in brez velikega šuma. Ni čuđa, da interpelantje tega odgovora ministrskega predsednika niso vzeli na znanje, če prav mu je pritrdila večina.

Po umoru.

Jeruzalem žaluje nad umorjenim prestolonaslednikom.

Poroča se nam iz Jeruzalema:

Dne 30. junija smo v Jeruzalemu izvedeli prav žalostno novico. Naš avstrijski konzul je dobil brzojav iz Sarajeva, da sta bila tam umorjena prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga. Takoj so v Jeruzalemu po vseh konzulatih razobesili zastave v znamenje žalosti. Dne 4. t. m. je bil pri Božjem grobu „Rekviem“ za Franca Ferdinanda in njegovo soprogo. Sv. mašo je daroval preč. g. P. Benigen Snaj. K asistenti so prišli: patriarh jeruzalemski in dva škofa; udeležilo se je sv. daritve 10 konzulov iz raznih držav. Na epistelski strani Božjega groba je bil postavljen velik, lep mrtvaški oder, na katerem je gorelo nad 80 sveč. Po sv. maši je patriarh opravil mrtvaške molitve. Vsi konzuli, veliko duhovnikov in ljudstva je stalo z gorečimi svečami okrog mrtvaškega odra. Tudi petje, ki je bilo prav lepo, dvoglasno, spremljano z orgljami, je glasno oznanjalo nepopisno žalost, ki je legla na ves avstrijski svet in tudi na rojake v tujini.

Kako je v Bosni.

Kako globoko da je v Bosni udomačeno srbstvo, kako nekaj vsakdanjega da je že velesrbska ideja, naj nam pojasni dopis, ki ga je prejela dunajska „Reichspost“ iz Banjaluke in ki slove:

„Na dan krvavega dogodka v Sarajevu se je vršil v Banjaluki ljudski shod srbskih Sokolov, ki se ga je udeležilo okoli 3000 Srbov. Ker je prišlo pa mnogo ljudi zelo daleč, morali so prenočiti v Banjaluki; c. in kr vojaško poveljstvo jim je zato posodilo posteljne odeje. Iz hvaležnosti je imel drugi dan pop Šubotič tem na c. in kr. odejah dobro naspanim ljudem spominski govor na — dinastijo Karagjorgjevičev. Govoru so sledili burni živjočlici kralju Petru in njegovi družini, ki kar niso hoteli imeti konca. Ortodoksní metropolit banjaluški je celebriral istega dne slovesno službo božjo v spomin na junake, padle na Kosovem in pri Kumanovem. Za Avstrijce, ki so žrtvovali svoje življenje, da so osvobodili Bosno izpod turškega jarma, še ni celo svoje življenje zmolil niti ene svoje molitve.“

„Žena! Ako mi je mogoče, olajšam ti tvoje žalostno stanje.“

„Olajšati meni trpljenje? Mogoče je — a tudi nemogoče. . . . Imela sem sinove in hčere, vzgojila sem jih skrbno in jim dala vso svojo materinsko ljubezen. Vsadila sem jim v nežno srce gorečo ljubezen do domače grude, ljubezen do naroda. Toda ta cvetka ni dolgo cvetela v njih srcih. Hitro so jo vr-gli raz oltar svojega svetišča in nanj postavili novega malika — tujino. Cvetlica domovinske ljubezni pa je usahnila in poteptali so jo z nogami. Njim je domovinska ljubezen sedaj strta vaza. . . . osuli že cvetovi. . . . Sli so, meni najdražja bitja, moje veselje, moja ljubezen. . . . Vzela mi jih je tujina, ugasnila jim ljubezen sveto, ljubezen do domovine in do naroda. . . . O nehvaležni svet, svet brez nad in upanja! . . . Kje je ljubezen, velika in mogočna, ljubezen čista in sveta? — Ni je! . . . Izginila je iz sre mojih sinov in hčera, ugasnila je nje svetla in plamteča luč — — — In jaz čakam dan na dan sinove in hčere, čakam. . . . zastonj. . . . zastonj. . . . Ne vrnejo se nikoli, mene matere ne marajo več. . . . Ostala sem sama, sirota, in se potapljam v morju tujina je roparica mojih sre. . . . tujina od mene probridkosti in bolečin. . . . in temu je kriva tujina. Da, kleta. . . . prokleta. . . .“

Umolknila je. . . .

Po licu so se ji udirali potoki solz, potoki pozabljene ljubezni. . . . solze nekdanje žive, a sedaj že mrtve ljubezni!

Ta žena bolečin in bridkosti je mati moja — domovina. . . .

Tujina, tudi jaz te proklinjam. . . .

Daj nam nazaj našo kri, vrni našo last. . . . vrni oropano ljubezen nazaj. . . . ljubezen sveto in veliko. . . .

Tako je sedaj v Bosni in bo še slabše, ako se ne bodo številni, nezanesljivi Srbi odstranili iz javnih služb, osobito iz šole, sodnije in drugih državnih mest. Ko bi bila danes Bosna srbska, se vprašajmo, koliko Hrvatov in mohamedanov bi bilo v državnih službi? — Odgovor: Sigurno niti eden!

Politična izobrazba novega prestolonaslednika.

Češkim listom se poroča iz Dunaja, da se začne v najkrajšem času s politično izobrazbo prestolonaslednika nadvojvode Karola Franca Jožefa. Dva visoka uradnika bosta dobila nalogo, da nadvojvodo teoretično in praktično poučujeta o celi državni upravi ter o zunanji in notranji politiki. Presenetila je baje politične kroge odredba cesarja, ki zahteva, da se konča študij in upeljava novega prestolonaslednika v upravne posle že najpozneje — koncem tega leta.

Prestolonaslednik srbski — velik nasprotnik Avstrije.

Na dvoru v Belgradu nočejo o kakem sovraštvu napram Avstriji nič vedeti. Koliko je tej trditvi verjeti, povedo dovolj jasno besede, ki jih je izustil preteklo leto jeseni povodom zmagoslavja srbski prestolonaslednik Aleksander. Vprašan, koliko je resnice na tem, da hoče kralj Peter obiskati Dunaj, je odgovoril: Na Dunaj bom šel jaz na čelu zmagosno srbske armade. Ta stavek so časopisi sicer takrat bilježili, toda niso mu obračali posebne pozornosti. Danes pa zasluži, da se ga pokliče zopet v spomin.

Politični pregled.

Tisza in Hrvati.

Pretekli teden je imel Tisza govor v ogrskem državnem zboru, v katerem je vzel v zaščito srbsko-hrvatsko koalicijo ter je pravaše imenoval špekulante v patriotizmu. Značilno je, da se ogrski ministri predsednik drzne tiste, ki so sarajevski umor obsojali na najostrejši način ter habsburški dinastiji sijajno izjavljali svojo vdanost, imenovati špekulante. V resnici pa je pravi špekulant Tisza sam, ker namerava s pomočjo Srbov ob tla tiščati Hrvate, katere je rajni prestolonaslednik imenoval najmočnejšo obrambo Avstrije na jugu.

Naš sovražnik baron Friess.

„Information“ piše: Naš cesar je v zadnjih sestankih s prestolonaslednikom, ki je že splošno priljubljen, spravil na razgovor vprašanje, kako naj bi se mladi nadvojvoda najbolje pripravil za veliko njegovo bodočo nalogo. To vprašanje pa zahteva hitro odločitev in že se slišijo govorice o posameznih osebah, ki naj bi bile politični instruktorji mladega prestolonaslednika. Kar se tiče specijelno notranje avstrijske uprave, pričakujejo merodajni krogi, da se bo za to izvolil mož z bogato praktično izkušnjo, ki je imel priložnost, i v centrali i v provinci spoznavati na lastne oči probleme državne uprave. Nikakor pa ne manjka takih birokratov, ki so po svoji sijajni dunajski karijeri sedaj ravno v provinci vzorni upravniki. Istočasno se bo moralo natanko ozirati tudi na teoretično kvalifikacijo in se prepričati o akademični sposobnosti. Ako se v zvezi s temi imenuje tudi šef koroške deželne uprave, svedoči ta kandidatura popolno umevanje važnosti vprašanja, katero je rešiti.

Italija mobilizira.

Italijanski vojni minister je poklical pod orožje rezervnike letnika 1911; njih število znaša 120.000 mož. Tisti rezervisti, ki se z dovoljenjem vojaških oblasti nahajajo v inozemstvu, se do preklica še ne pokličejo pod orožje. — To tako nenadno mobilizacija javnost jako različno tolmači. Eni listi pišejo, da se je to zgodilo vsled mednarodnega položaja, zlasti pa vsled neurejenih razmer na vshodu, pred vsem v Tripolitani. Drugi zopet trdijo, da se mobilizacija vrši vsled pretečega ponovnega stavkarskega gibanja italijanskih železničarjev, tretji pa zopet poročajo, da zaradi dogodkov v Epiru. Vsekakor pa vsebuje ta mobilizacija precej vznemirjenja.

Tudi Nemčija ima svojega Redl-a.

Nemčija je zdaj ravno tako ogrožena, kakor je bila Avstro-Ogrska, ko so zasledili izdajstvo Redlovo. Načrti njenih vzhodnih utrdb so bili prodani neki „tuji velevlasti.“ Iz Berolina so se takoj odpeljali častniki velikega generalnega štaba v Poznanj, v Königsberg in Thorn, da zadevo preiščejo. Takoj so dali aretirati več oseb. Glavni krivec je skoro gotovo vojaški inženir Kurt Kaul, ki je deloval pod imenom Pohl in si tudi nadeval ime doktor Blumenfal. Njemu so poverili risanje načrtov najtajnejših fortifikacij. Izvršil je načrt, ga fotografiral ter poslal sliko ruskim agentom v Draždane. Tuptam je pošiljal slike direktno na Rusko na naslov privatne osebe, kar ni bilo sumljivo. V zadnjih letih je bil dodeljen glavnemu vojaško-inženirskemu oddelku v Berolinu, pred tem je deloval v tajnem vojaškem arhivu v Thornu. Prodal ni samo načrte utrdb, marveč tudi najtajnejše dokumente, ki se tičejo Thorna in sploh obrambe jugovzhodne fronte pruske. Aretacije v vzhodnih trdnjavah so dokazale, da ima Rusija špijone v vseh najvažnejših strateških postojankah Nemčije in da ta špijonaža tvori zelo razširjeno or-

ganizacijo, ki jo sploh ne morejo popolnoma onemogočiti in uničiti. Skoro ob enem so aretirali v Krušovi tovarni v Essenu risarja Henrika Wiederholta, ki je deloval v tajni risarni. Aretirali so ga zaradi tega, ker je neki „tuji državi“ prodal tajne risbe topov. Ta druga „tuja država“ je Francoska. Ta druga afera nima s prvo nobene zveze.

Novi predsednik Mehike.

Sedanji predsednik mehikanske republike Huerta je podal demisijo. Njegov naslednik bo dosedanjni minister za zunanje zadeve, Carbahal, ki je že dne 15. t. m., kakor se poroča, storil kot predsednik Mehike pred zbranimi poslanci in senatorji slovesno obljubo.

Proti iredenti.

Občudovanja vredna zbranost in nadčloveška moč, s katero je naš hudo zadeti plemeniti vladarstarček prebolel strašen sarajevski udarec, je veliko pripomogla, da ni vskipela splošna, strašna nevolja vseh avstrijskih narodov v odprto vstajajo proti pospeševateljem antimonarhistične in antidinastične srbske iredente. Splošen srd in jeza se preliva v grenko žalost, ostane pa vendar za vedno trden sklep vseh dobromislečih mož kot posledica onega krvavega tedna, sklep, z vsemi močmi udušiti srbsko iredento. Seveda se ne sme pozabiti, da bi se šlo čez mero in da predstavlja srbska iredenta le majhen odlomek sicer lojalnih in državi zvestih Srbov. Krivo bi bilo, ko bi padli sedaj v napačno čisto protisrbskega sistema. Kaj takega se ne sme zgoditi in najmanj v državi, v kateri se je o iredenti dobilo toliko raznovrstnih, bogatih izkušenj. Nikdo ne dela nemških Avstrijev odgovornih za iredentizem vsememce. In ako pojejo v praškem deželnem zboru — tajni svetniki, nemški minister-krajan s c. kr. dvornimi svetniki „Wacht am Rhein“, ako se je pred 2 tednoma sklenila seja nemških zastopnikov na Češkem ravno tako s to iredentsko pesmijo, ako se merodajni češki politiki navdušujejo za Rusijo, ako se velike poljske stranke, na katerih čelu stoji ekscelence, nikdar niso branile očitka rusofilstva, ako je pri gotovih drugih narodih otrovan naroden parokizem rodil iredentistične izrodke, ki so znani vsakemu, bi bila pač velika neodkritosrčnost, ako ne bi hoteli ravno sedaj, ko stoji pred sodiščem srbska propaganda, računati tudi s temi dejstvi. Z enako strogostjo in odkrito brezobzirnostjo se mora od zdaj nastopiti proti vsaki iredenti, naj si bo srbska, nemška, češka, poljska, rusinska, rumunska ali laška! Merodajni vladni krogi se izza zadnjih let ne morejo oprostiti očitka, da se je z iredentisti vseh jezikov žalibog pogosto premehekavnalo in da so se naspromptno odbijali konservativni, miroljubni, državni in cesarju zvesti sloji ljudstva. V tem oziru se mora radikalno spremeniti. S prijatelji se mora postopati prijateljski, s sovražniki pa kot s sovražniki. Učimo se iz sarajevskega zločina: Ne samo pri Srbih, pri vseh narodih brez razlike se morajo osušiti iredentistična močvirja!

Albanske homatije.

Albanski barometer neprestano kaže na bližajočo se nevihto; nad celo deželo albanska vlada napeto ozračje. V Draču se ni nič spremenilo. Dasiravno je zbor notablov preteklo nedeljo izročil mbretu Wiedu zaupnico, se vseeno širi vest, da se mbret ne bo odpovedati vladarski časti, ako mu velesile ne dajo v kratkem na razpolago mož in denarja, katerega krvavo potrebuje, da zaduši vstajo, ki vlada na vseh konceh in krajih.

Prekanjeni Esad paša pa se očitno raduje nad tem pomilovanju vrednim položajem. Značilno je, kako se je izrazil o knezu Viljemu! napram poročevalcu „Tribune.“ Rekel je: On je moj dom uničil, a sedaj gre pa sam domov. Albanci nočejo o njem nič vedeti. Za nje je vseeno, ali je v Albaniji ali pa ne. Nastanili so ga v Draču in njegovo vlado so omejili na dva kilometra. Sicer pa v Albaniji ni nikake revolucije. Albanci se sami vladajo, so vedno pripravljeni na defenzivo in iz spoštovanja do velevlasti trpe, da životari v Draču knez, ta velik privandranec. Na vprašanje, kdaj da se bo povrnil v Albanijo, je izjavil Esad paša, da tedaj, ko bo knez Wied za vedno zapustil deželo. Trdno da je prepričan, da bodo Albanci zvesto poslušali njegove navsvete in se po njih ravnali. Tudi je povedal, da Albanija sicer ni bogata dežela, a da popolnoma lahko živi brez evropskega denarja.

V južni Albaniji se položaj rapidno slabša. — Berat in Fieri sta padla v roke vstajsev. Prebivalstvo beži preplašeno na vse strani, ker se boji grških grozodejstev. Polnoštevilne grške regularne čete pa prodirajo zmagovalno proti Valoni, katere padeč se pričakuje v kratkem času. Albanska korespondenca poroča tozadevno iz Valone: Vesti o padcu Berata in Fierija v roke insurgentov in o uničujočem prodiranju divjih Epirotov so povzročile tujak grozno paniko. Prebivalci zapuščajo mesto. Poveljnik mesta je izdal oklic na prebivalce, naj se postavijo sovražniku v bran. Iz Drača je dospel vojni materijal; mesto razpolaga z okroglo 1000 prostovoljci.

Raznoterosti.

Iz davčne službe. Višji davčni oskrbnik v Celju Leopold Hasenbühel je stopil v pokoj. — Za u-

radnega vodjo celjske davkarije je imenovan Jožef Kuss. — Za kontrolorja je imenovan oskrbnik V. Klemenčič.

Iz južne železnice. Prestavljena sta pristava Anton Gold iz Beljaka v Ptuj in Ljudovik Wieser iz Pragarskega v Paternion-Bistrice, in uradniški aspiranti Jožef Guggenberger iz Bistrice na Koroškem v Laški trg, Pavel Masič iz Lavisa v Inichen in pa Ernest Rajgelj iz Tržiča v Sežano. — Za višje stavbene komisarje so imenovani stavbni komisarji-inženirji G. Herman v Ptuju, J. Hudeček v Mariboru, in A. Rauchbauer v Zid. mostu.

Iz poštne službe. C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo je imenovalo Leopoldino Novak za poštno oficijantinja v Brežicah in premestilo poštarja Riharda Fasching iz Rohrbacha v Lučane. Poštna oficijantinja Berta Gross je imenovana za poštarico na Planini.

Iz učiteljske službe. Provizorični učitelj pri Sv. Jerneju nad Muto Franc Klöckl je imenovan za nadučitelja istotam — Nadučitelj v Cmureku Matevž Korent je imenovan za nadučitelja v Marenbergu. — V pokoj je stopila nadučiteljica v Voitsbergu, Ana Kokalj.

Promocija. V sredo, dne 15. t. m., je v slavnostni dvorani graškega vseučilišča promoviral doktorjem prava g. Joško Munih, doma od Sv. Lucije ob Soči. Vrlemu starešini „Zarje“ iskreno čestitamo!

„**Štajerc**“ — in ruski samostani. V svoji zadnji številki se nekdo v „Štajercu“ baha, da se mu je nekoč posrečilo vtakniti svoj časnikarski nos v neki ruski samostan. Menda je tamkaj stikal za srebrnimi žlicami! Opisuje nato nerednosti, ki jih je baje iztaknil v tem samostanu. Mi bi pa svetovali „Štajercu“, naj rače pošlje kakega svojih poročevalcev in sotrudnikov v kako ptujsko šnopsarno in naj potem opiše neznosen smrad in žalostnersocialne razmere, ki jih dan za dnevom zakrivlja šnops in njega vredno glasilo „Štajerc“!

Hinavstvo štajercijancev. Da bi se naši spodnještajerski nemškutarji vsaj za trenutek zavili v plašč patrijotizma ter pokazali s hinavsko zavitimi očmi, da so tudi oni patrijotični, čeprav v srcu nikoli niso bili, so sklicali pretečno nedeljo shod štajercijancev v nemški Vereinshaus v Ptuju. Na shodu, katerega se je baje udeležilo 500 oseb, — tu je pa treba odbiti eno ničlo, potem bo znabiti prav, — so prav pridno udrihali po slovenskih klerikalcih, češ, oni širijo po Slovenskem srbofilsko agitacijo. Vsakdo sicer ve, da je to podlo sumničenje, toda namen je očitven. Ti ljudje izrabljajo žalostni sarajevski dogodek v to, da bi spravili po vsej sili slovensko kuhovščino v zvezo s sarajevskim umorom in da bi koristili svojim strančarskim namenom. Toda, Jaka, ne bo šlo!

Patrijotični štajercijanci. Na Fali so pri delu aretirali delavca Simona Ogriza, v Lažeršperku viničarjevega sina Jožefa Šešerko in v Pretrežu nekoga Polanca radi odobravanja nečloveškega sarajevskega čina. Vsi trije so posilinemškega mišljenja in vneti pristaši „Štajerca.“ No, velepatrijotični „Štajerc“, kako boš ti sedaj svoje žalostne pristaše „troštal“? S samim zabavljanjem na Srbe in srbofile ne bo šlo. Skušal jih bo zatajiti, pa ne bo šlo. Patrijotično mišljenje, to dokazujejo dejstva zadnjega časa, ima svojo najtrdnjšo oporo v katoliškem prepričanju.

Quousque tandem? Kakšen razloček je med Avstriji iz dna srca vdanimi Slovenci in med prusofilskimi nemčurji, nam zopet dovolj jasno kaže primer med nedeljskim taborom koroških Slovencev pri Št. Jakobu v Rožu in med pondeljkovim bojnim snodom koroških nemškutarjev v Celoveu. Slovenci so koncem zapeli cesarsko himno, nemški nacionalci pa veleizdajalsko „Wacht am Rhein.“ Vprašamo tem potom nje in merodajne faktorje, koliko časa mislijo še nadaljevati in ali menijo sploh kedaj končati s provociranjem — petjem svoje himne? Žalostno, da baron Friess take ljudi ščiti!

Proč z „Marburgerco“! Pred dnevi so izdala vsa katoliška nemška društva v Mariboru poziv: „Proč z „Marburgerco“ iz vsake Erščanske mariborske hiše!“ Nemški katoličani so silno ogorčeni rad surovo in žaljivo pisavo tega lista povodom žalostnega dogodka v Sarajevu. „Marburgerca“ je sicer že kar zaporedoma izdala več posebnih izdaj, le da bi delala škof, toda niti ena številka ni bila črno obrobljena. Nad vse žaljivo je pisala o prestolonasledniku ter ga slikala kot nasprotnika vsakega svobodnega gibanja. Nam se sicer malo kedaj zdi vredno in potrebno reagirati na pisavo tega revolverskega lista, toda v zadnjem času je postala njena pisava že tako nesramna, da presega vse meje dostojnosti, kar smo ji morali javno zabrusiti v obraz. Če bodo pa sedaj Nemci sami obračunali s tem listom, je popolnoma na mestu, kajti kakoršna setev — takšna žetev . . .

Kdo dela nemir? Ko pošaje „Tagespost“ štev. 180 svoje poročilo o slovenskem taboru pri Sv. Jakobu v Rožu, pravi med drugim tudi, da radi tega, ker je žandarmerija zabranila Nemcem dohod do slovenskega shoda, ni prišlo do nikakih nemirov. To-rej je vendar le res, kar mi vedno trdimo, da so narodnih nemirov vedno krivi nemški izzivalci.

Pruska marka. Tezenčani (Tezno pri Mariboru) so prišli tako daleč, da sprejemajo darove od — Prusov. Pruski dijaki so poslali Tezenčanom 25 pruskih mark za šolsko kuhinjo. Ako bi Tezenčani

Pazite na otroke!

rekli le besedo, bi dobili to svoto tudi v Avstriji, magari tudi od Slovencev in ne bilo bi treba hodit beračit v Prusijo. Sploh je za Avstrijce grdo, ako sprejemajo podpore iz tujih držav.

Strahove vidijo. Na nedeljskem obnem zboru centralne zveze obrtnih društev štajerskih v Gradcu je poslanec Fessler ves v skrbeh opozarjal na nevarnosti, ki groze nemški obrti od strani južnoštajerske obrtne zveze. Ta zveza dela po mnenju Fesslerja panslavistično politiko in se že baje sedaj pripravljajo, da na vsak način prodere pri volitvah v trgovsko zbornico s svojimi delegati. Poslanec Krebs je izjavil, da bi se utegnil zgoditi pri volitvi volilnih mož tudi slovenski naskok, s čemur bi pa bil pokopan mir v društvu za vedno. Nek Kafer je nato še opozoril, da se glasovnice za volitve v zbornico naj ne vržejo kar tako stran, zato, ker bi se utegnile zlorabiti. No in neki Eder je še dodal pretresujočo novico, da ima južnoštajerska zveza stik z neko vse-slovensko organizacijo, ki izdaja v Ljubljani svoj časopis in se razteza celo do Dalmacije in tudi na Koroško, kar je po mnenju tega možakarja velika nevarnost za obstoj nemškega obrtništva. Od smešnosti do neumnosti je še samo en korak!

Nemci divjajo. Čehi so imeli preteklo nedeljo v Katežinu svojo veselico. Takoj so sklicali tudi Nemci svojo, ki je pa bila manj obiskana. Ko so prišli Čehi v Opavo, so jih napadli Nemci s palicami. Napadi so se potem ponavljali, kljub temu, da so Čehi mirovali. Splašila sta se tudi dva konja, ker so se Nemci navalili na voz, v katerega so bila vprežena. Nek češki poslanec je bil nevarno ranjen. Moralo je priti orožništvo in vojaštvo, da je končalo izgrede. Veliko Nemcev je bilo aretiranih, več Čehov pa so morali prepeljati v bolnišnico. Menda so tudi ti napadi znak patriotizma Nemcev.

Slovenska trobojnica — srbska! Brihtni in velegledni (?) dopisnik „Mariborčanke“ iz Kozje trdi, da je bil povodom birmovanja dne 12. t. m. ves trg Kozje v srbskih zastavah. Možicelj je tako neumen, da ne pozna srbske zastave in da je ne zna razlikovati od slovenske. In ker si v svoji neumnosti ne more nič kaj prida zaslužiti, pa za denar poroča v zarukano „Marburgerco“ neumnosti.

Cesar letos prvič na lovu. Dne 14. t. m. popoldne je napravil cesar iz Išla prvi letošnji lovski izlet in se je čez tri ure zopet vrnil v cesarsko vilo. Odpeljal se je ob ½. uri popoldne, spremljan od telesnega sluga Eggerja, ob krasnem vremenu v odprtem vozu v bližnjo vas, kjer ga je že čakal vođa dvornih lovov, dvorni svetnik Böhm. Monarh se je podal s čilimi koraki na hrib, kamor je došel ob 6. uri. Tu se je mudil celi dve uri; priložnosti, da bi bil kaj ustrelil, ni bilo, ker velikih jelenov ni bilo blizu in nekega majhnega jelena, ki se je pokazal, pa monarh ni hotel ustreliti. Okoli 8. ure zvečer se je zopet v odprtem vozu odpeljal nazaj v IŠL. Občinstvo je med potom cesarja navdušeno pozdravljalo. Vlahar, ki je zdrav in čil, se je za te burne ovacije zahvaljeval s tem, da je krepko z lovskim klubom odzdravljalo.

Nova maša. Dne 3. avgusta t. l. bo imel pri Sv. Rupertu na Laškem prvo sv. mašo č. g. Franc Šanic iz Jezusove družbe.

Romanja na Trsat, ki ga je priredila S. K. S. Z., se je udeležilo okrog 500 ljudi. V ponedeljek smo si med potjo ogledali velezanimivo postojnsko jamo. Na Trsat smo došli v ponedeljek popoldne. Zvečer je bila slovesna rimska procesija. Pridigovala sta profesor dr. Houhjec v ponedeljek zvečer in župnik Gomilšek v torek zjutraj. Romarji so z veliko vnemo opravili svoje pobožnosti pri Mariji Trsatki. V torek popoldne smo se s parnikom vozili po morju; med vožnjo so se z obeh ladij razlegale navdušene slovenske pesmi. Popoldne smo se vsi zdravi in veseli vrtili domov. Romanje je vodil ravnatelj dr. Jerovšek.

Romarski vlak k Mariji Pomagaj na Brezje priredi letos Kršćansko-Socialna Zveza dne 3. avgusta iz Celja. Vožni red in cene glej vzadi med inserati. Vlč. g. g. dušne pastirje uljudno prostimo, da romanje ljudstvu oznanijo, naročila na karte zberejo in denar skupno pošljejo na naslov: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta 5. Z razpošiljanjem kart se prične še-le dne 26. julija. Prej se naj karte ne reklamirajo.

Romarski vlak bo dne 20. t. m. vozil iz Dravograda v Rajhenburg. Romarjev bo okoli 400 ter precejšnje število č. g. duhovnikov.

Romarski vlak na Sv. Višarje priredi Slov. Kršč. Soc. Zveza za Koroško. Vlak vozi dne 26. julija iz Spoč. Dravograda ob 9.50 dopoldne Natančneje v inseratu.

„Leonova družba“ se bo preosnovala in začela izdajati: 1. Znanstveno knjižnico; 2. poljudno-znanstveno knjižnico; 3. leposlovno knjižnico; 4. revijo „Čas.“ Za leto 1915 na primer hoče dati svojim članom: a) 1 zvezek znanstvene knjižnice (spisi P. Stanislava Škrabca), b) 1 zvezek poljudno-znanstvene knjižnice, c) 1 zvezek leposlovne knjižnice (prevod romana Coloma, Malenkosti) in d) revijo „Čas.“ Ker hoče „Leonova družba“ svojim članom dajati vse to za letnih 6 K, je samoposebi umevno, da mora računati s kar največjim številom članov. Načrta se pa, da je ta up ne bo prevaral, tako živo je prepričana, kako izredno važno in nujno je, kar je započela, in ne more si misliti, da bi to prepričanje ne prevzelo vseh. Pristopajmo k Leonovi družbi!

Procesi glede imenovanja svetnikom in blaženim leta 1914. Tekom prvega polletja letošnjega leta je kongregacija sv. obredov sklenila, da se za no sledeči procesi: blaženim da se imenuje Dom. Savio, gojenec pri salezijancih v Turinu, ki je umrl dne 9. sušca 1842 v starosti 15 let. Njegovo življenje je opisal ustanovitelj salezijanske družbe č. Don Bosko. Istotako da se proglasi blaženim Franc pl. Hoyos, španski duhovnik iz družbe Jezusove, ki je umrl 55 let star dne 29. listopada 1735. P. Hoyos je vpeljal in razširil v Španiji češčenje presv. Srca Jezusovega. Proglasil naj bi se blaženim tudi Jožef Maria plem. Palermo, Kapucinski novic, ki je umrl dne 1. pros. 1886, 29 let star, in svetnikom župnik arški Vianey, potem ko bi se priznala dva nova njegova čudeža.

Podružnica Slov. Dijaške Zveze za Štajersko priredi dne 26. julija t. l. veliko slavnost v proslavo ustoličenja koroških vojvod v Slov. Bistrici, v prostorih hotela „Avstrija.“ Na sporedu so deklamacije, slavnostni govor z ozirom na 500letnico, igra: „Na smrt obsojeni?“, ki nam v živih barvah slika ljubi narodni boj, ki divja danes po celem Koroškem proti slovenskemu ljudstvu. Po igri bode prosta zabava, ki obeta biti jako vesela in prisrčna; nastopi tudi dijaški pevski zbor, vršili se bodo razni komični prizori, na razpolago bo šaljiva pošta, konfeti i. t. d. Vsem, ki se radi veselite v domačem krogu in ki radi v resnici, z dejanjem podpirate naše narodno delo, kličemo: Na svidenje v Slov. Bistrici dne 26. julija!

Uniformiranje dalmatinskih srednješolcev. — Naučno ministrstvo je odposlalo vsem ravnateljstvom dalmatinskih srednjih šol odlok, ki određuje, da se mora uvesti uniformiranje dalmatinskih srednješolcev že pričeni z letnikom 1914-1915. Dijaki prvih 4 razredov srednjih šol morajo priti že v jeseni v uniformah, dijaki višjih 4 razredov pa si morajo preskrbeti uniformo do konca prihodnjega šolskega leta. Naučno ministrstvo je vse dalmatinske srednješolske ravnatelje tudi pozvalo, da naj odpošljejo seznam vseh ubožnih dijakov, da se jim dovoli za preskrbo uniformne podpore. Prihodnje dni bodo imeli ravnatelji šestanek v Zadru, kjer se določi, kaka uniforma naj se uvede.

Pasja steklina v ptujškem političnem okraju. Ptujško okrajno glavarstvo nam je poslalo sledeči poziv: Z ozirom na to, da se pasja steklina v ptujškem političnem okraju očitno hitro širi, se prebivalstvo opozarja, da je po § 41 zakona o živalskih nalezljivih boleznih vsakdo dolžan, takoj usmrtiti svojo dotično žival, ki je prišla v dotiko s steklo, ali stekline osumljeno živalijo. Ob enem je to naznaniti občinskemu predstojništvu. Pri psu se najprej opazi steklina v tem, da postane renčav in neprijazen, nemiren in plašen, len in čmeren: večkrat se zakoplje ali skrrije; svojega gospoda ne posluša več. Taki le psi jedo malo ali pa popolnoma nič; nasprotno pa se kaže nagnjenje, da hočejo požreti neprebavljive reči, kakor les, slamo, perje, usnje in jednako in ližati mrzle predmete, kakor kamenje, kovine in jednako. Ko so te prikazni, kojih pojav je začetek pasje stekline, trajale en do dva dni, sili pes že vedno bolj in bolj od hiše in se hoče potepati in okrog klaiti; grize okrog sebe, napada druge pse, mačke in večje domače živali; njegov glas je hripavi in neprijeten, pri lajanju tuli in renči. Taki psi hitro oslabe, postanejo neprijetne zunanosti, njih oči so kalne, globoko vdre, dlaka je brez svita in razmršena. Konečno jim otrpne zadnji del trupla in spodnje čeljusti, so vedno bolj slabotni, napadi ponehavajo in največkrat med petim in sedmim dnevom boleznj poginejo. Te prikazni se najrazločneje opazujejo pri takojimenovani besni steklini. Pri takojimenovani tih steklini se opazi, da pes manj grize, se ne klata toliko okrog in tudi ni tako razburjen in nemiren; ta bolna žival je bolj tiha in žalostna in zgodaj oslabi in ohromi. Povsod se je strogo ravnati po odrejenem poostrenem pasjem kontumacu, da se zabrani in zatre razširjanje te nevarne bolezni.

Novi rešilni vozovi za Laški trg, Trbovlje in Voitsberg. Tvrška Koller je po naročilu Društva ruščega križa za politični okraj Celje izdelala 2 nova rešilna voza in sičar enega za Laški trg in enega pa za Trbovlje. Ker se rešilna društva v obliki požarnih bramb zelo širijo, je tudi prostovoljno gasilno društvo v Voitsbergu naročilo pri tvrški Koller en tak voz.

Admiral Ripper †. Dne 15. t. m. je na Dunaju umrl Julij pl. Ripper, avstrijski admiral v pok. Rojen je bil leta 1847 v Podgorci v Galiciji, v mornariško službo je stopil leta 1861; leta 1905 je postal pristaniški poveljnik v Pulju in leta 1911 je bil povišan za admirala. Bil je na glasu kot velik prijatelj Slovencev. Rajnik se je udeležil pomorskih bitk leta 1864 proti Dancem in leta 1866 pri Visu proti Italijanom. V obeh pomorskih bitkah se je odlikoval.

Medicinska fakulteta na Dunaju je sklenila, da bo s prihodnjim letom omejila imatrikulacijo prvoletnikov ter omejila njih število na 400. V prvi vrsti pridejo v poštev dijaki iz Nižje-Avstrijskega in iz onih kronovin, kjer ni vseučilišča. Ostali, zlasti pa še inozemci, pridejo v poštev le v toliko, v kolikor število teh privilegiranih imatrikulancev ne bo še doseglo 400.

Princezinja — redovnica. Princezinja Frančiška pl. Parmška bo v opatiji benediktink sv. Cecilije v Eyde na otoku Wight preoblečena v redovnico.

Starejša njena sestra, princezinja Adela, pa pripada, kakor znano, že več let temu redu. Obe sta sestri soproge našega prestolonaslednika Karola Franca Jožefa.

Pravo zavarovanje. Pri vseh požarnih nesrečah opažamo, da je Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani prvi in najpravičnejši zavod te vrste. Pristopajte in delujte po naši zeleni Štajerski vsi na to, da se zavarujejo tudi ostali, ki se niso zavarovani, pri našem edinem slovenskem zavodu. — Vsa pojasnila dobite pri ravnateljstvu v Ljubljani, glavnem poverjeniku za Spodnje-Štajersko, g. Francu Pograju, Celje, Glavni trg št. 10, in pri vseh krajevnih poverjenikih. Dolžnost vsakega moža je, da podpira organe tega nam koristnega zavoda.

Cemu služi luteranstvo v Mariboru.

Nato odgovarja prav odkritosrčno sam luteranski pastor Mahnerl v knjigi „Die Hungerglocke“, polni najgršega sovrašstva do nas Slovencev in do katoliške cerkve sploh. V tej knjigi pravi: „Ich tue meinem Volke den besten Dienst, wenn ich hier an der Sprachgrenze in einer starken evangelischen Gemeinde ein festes Bollwerk gegen das Slaventum schaffe und Gott gibt sicher seinen Segen dazu.“ — Svoemu ljudstvu storim najboljšo uslugo s tem, da tu na jezikovni meji v močni evangelijski občini ustvarim trden zid proti slovanstvu in Bog bo k temu gotovo dal svoj blagoslov.“ (To je torej namen Mahnerlovega „čistega evangelija.“ Vera mu je čisto poststranska reč, „Bollwerk gegen das Slaventum“, to je nacionalna hujskarija proti Slovincem, mu je najbolj pri srcu. Treba je namreč vedeti, da „Bollwerk“ v vsenemškem žargonu ne pomeni ravno „zid in obramba“ zoper morebitne krivice — ne, ampak boj in nestrpnost proti Slovincem.

Mahnerlova strastna gonja „proč od Rima“ ni, ma z vero nič opraviti, njemu je luteranstvo bojno sredstvo zoper nas Slovence.

Mislimo, da mu k temu Bog pač ne bode dal svojega blagoslova. Bog hoče, da tudi mi Slovenci živimo in postanemo enakopravni z vsemi drugimi narodi v Avstriji.

Velike slovesnosti v Rajhenburgu.

Izredne cerkvene slovesnosti so se vršile pri nas v teku preteklih treh tednov. Velikansko delo — prekrasno svetišče nove župnijske cerkve Matere Božje Lurške — je slovesno posvečeno in svojemu namenu izročeno. Slovesnosti, ki so se vršile ob tej priložnosti, so se pričele dne 21. junija z blagoslovljenjem novih peterih zvonov, ki so jih župljani z ne navadno požrtvovalnostjo in vnemo naročili pri tvrški Grossmayer v Inomostu za približno 30.000 kron. Dne 20. junija popoldne so došli prem. knezoškofo k nam, veselo in navdušeni sprejeti od duhovščine, šolske mladine, vernega ljudstva in županov vseh deseterih občin razsežne župnije, v katerih imenu jih je z izbranimi besedami pozdravil g. Anton Kunej, župan iz Stolovnika. Veselje nad prihodom nadpastirja je izražalo slovesno zvonjenje pri vseh bližnjih cerkvah in mogočno streljanje, so oznanjali brezštevili slavaloki s pomenljivimi napisi, so razodevale visoke raznobarvne piramide, zastave na hišah in vrste zelenih dreves ob cestah, je kazala večerna godba in bakljača. Na praznik sv. Alojzija so nam mil. nadpastir po dosluženi sv. maši vprico nebrojne množice vernega ljudstva blagoslovili med pomenljivimi obredi petero novih zvonov za našo Marijino cerkev ob enem s peterimi zvonovi za videmsko župnijo. V navdušenem govoru so potem razložili zgodovino in pomen zvonov ter se zahvalili vsem, ki so kaj za zvonove storili in darovali. Deset dni pozneje smo zopet veseli gledali obličje svojega nadpastirja.

Dne 1. julija so dospeli k nam, da slovesno posvetijo Marijino svetišče samo. In zdaj je slavnostno razpoloženje doseglo svoj vrhunec. Zbrala se je še poleg duhovščine in pobožnih vernikov šolska mladina vseh v župniji obstoječih šol pod vodstvom učiteljstva. Zopet je bila vsa župnija zastopana po svojih županih, nastopile so Marijine družbe in še druge krščanske skupine, in prihiteli so pevci iz bližnjega Posavja, da so pod vodstvom g. Kosa iz Krškega priredili med sijajno, obče občudovano umetno razsvetlavo, katero je preskrbel načelnik postaje, g. Srečko Rainer, knezu dobro uspelo podkornico. Nad vsem veseljem tega in nastopnega dne pa se je razprostirala splošna resnoba, povzročena po prežalostnem, znanem dogodku, ki je tako hudo zadel našo presvetlo cesarsko hišo in tako globoko vplival na srca vseh dobrih Avstrijcev.

Dne 2. julija, ki je bil že leta in leta odločen za posvečenje naše nove cerkve, vsled česar izprememba ni bila mogoča, so nam naš vladika našo stavbo venčali s posvetitvijo in jo tako povzdignili v resnično hišo božjo in v posebno svetišče Marijino. V slovesni pridigi, v kateri so visoki posvetitelj najprej izrazili svojo globoko žalost nad smrtjo našega upapolnega prestolonaslednika in njegove preblage soproge, so globoko ginjeni za njiju dušni blagor z vso tudi ginjeno množico na prižnici opravili primerno molitev ter so našo slavnost primerjali 14dnevni slovesnosti posvečenja Salomonovega templja in izrekli višjepastirsko zahvalo vsem staviteljem in dobrotnikom našega Marijinega templja. Izraz te zahvale je bilo javno imenovanje č. g. župnika Cerjaka za knezoškofijskega konzistorijalnega svetovalca in č. g. dekana Mešičeka za kn.šk. duhovnega svetovalca.

Požari se pojavljajo!

Po prvotnem načrtu so Nadpastir nameravali ostati pri nas in dovršiti vsa potrebna blagoslovljenja. Pa razven omenjenega žalostnega dogodka jih je slovesno ustoličenje novega solnograškega nadškofa dr. Kaltnerja nenadoma odpoklicalo v Solnograd, kjer so pri dotični slovesnosti dne 5. julija imeli slavnostni cerkveni govor. Vsled tega smo dne 8. julija imeli tretjikrat veselje, da so naš Nadpastir prišli v našo sredino. V četrtek, dne 9. julija, so nam med dolgočasnimi, pa zelo vspodbudnimi obredi posvetili stranska altarja presv. Srca Jezusovega in sv. Jožefa. V petek, dne 10. julija, pa so dovršili svoje trudapolno in požrtvovalno delo glede na našo Marijino svetišče. Nad vse ganljivo je bilo ta dan med njihovo sv. mašo prvo sv. obhajilo približno 300 šolskih otrok, ki pač nikdar ne bodo pozabili, da so ljubega Zveličarja prejeli prvokrat iz rok svojega Nadpastirja, tako gorečega naslednika apostolov. Nadpastirske, v srce segajoče besede do prvoobhajancev pred in po sv. obhajilu so do solz granile ne le male ljubljence Jezusove, marveč vse priučujoče duhovnike in vernike. Le en glas gre po domači in po sosednih farah: „Srečni otroci, ki bodo imeli takšen spomin na najsrečnejši dan svojega življenja — na prvo sv. obhajilo.“

Po tej, spomina vredni slovesnosti prvega sv. obhajila so Prezvizišeni blagoslovili stranska altarja sv. Križa in žalostne Matere Božje, potem pa so po prisrčnem nagovoru o staročastitljivosti, podučljivosti in koristi sv. križevega pota blagoslovili in ustanovili njegove štirinajstere postaje ter vse slike in okraske v cerkvi. Zahvalna pesem z zakramentalnim blagoslovom je zaključila to za rajhenburško župnijo zgodovinsko pomembno slovesnost. Naša prisrčna zahvala za vse storjene dobrote in želja, da bi ljubi Bog našega ljubljeneega Nadpastirja krepil in podpiral v njegovem nadaljnjem apostolskem delu, jih je spremljala, ko so dne 11. julija od nas odhajali na naporno birmsko opravilo v kozjanskem dekanatu.

1. avgust — dan sreče za onega, ki pravočasno naroči izborni turško srečko ter po zrebanju tega dne prejme veselo sporočilo, da je njegova številka zadela 400.000 frankov! Vsaka srečka prinese gotov dobiček, zato naj oni, ki hočejo svojo srečo poskusiti s srečkami, nemudoma zahtevajo zadevno pojasnilo, ki jim ga glasom današnjega oglasa z obratno pošto in brezplačno pošlje za Slovensko Stražo gospod Valentin Urbančič, Ljubljana 4.

Agrarno-političen tečaj za odbornike kmetijskih društev, pred. duhovščino, gg. učitelje in učiteljice ter vse, ki se za zgorajšnje predmete zanimajo, priredi Slovenska Krščansko-Socialna Zveza v Ljudskem domu v Ljubljani od dne 3. do vstega dne 7. avgusta t. l. Tečaj je velike važnosti, zato je pričakovati obilne udeležbe. Priglasiti se je takoj na naslov: Slovenska Krščansko-Socialna Zveza v Ljubljani. Udeležencem, ki želijo, preskrbi Zveza hrano in prenočišče proti dnevni odškodnini 3 K, za vse dni skupaj v vstopnino vred po 15 K. Denar za hrano in prenočišče je treba poslati naprej ob enem s prijavo. Kdor ne reflektira nato, da se mu preskrbi hrana in prenočišče, plača za ves čas 1 K vstopnine, nakar dobi izkaznico. Za tečaj so pripravljena tako odlična predavanja in načrti, da bi vsaka župnija morala poslati na ta tečaj vsaj eno ali več oseb, delujočih v naših izobraževalnih in gospodarskih organizacijah. Prosimo zato takojšnjih, mnogoštevilnih priglasil. — Slov. Krščansko-Socialna Zveza v Ljubljani.

Tabor „Svete vojske“ bo v nedeljo, dne 19. in v ponedeljek, dne 20. julija, na Brezjah na Gorenjskem. Razpored: a) V nedeljo: ob 12. uri dopoldne zadnja sv. maša za one, ki bodo v nedeljo dopoldne šli od doma. Ob 3. uri popoldne pričetek tabora. Najprvo v cerkvi pridiga in litanije. — Potem zborovanje izven cerkve. Govore: deželni poslanec dr. Vinko Gregorič, cesarski svetnik Gustav Pire, gđc. Antonija Štupca in Kat. Kirn ter zastopnika Hrvatov P. Fortunat Pintarič in Vladimir Smoičič. Zvečer v mraku sprevid, med katerim se bo peša abstinentska pesem. b) V ponedeljek: Zjutraj ob 6. uri sv. maša za prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegovo soprogo, med katero se bo delilo sv. obhajilo. Ob 7. uri druga pridiga. — Nato nadaljevanje zborovanja izven cerkve. Občni zbor Protialkoholne zveze ter pokrajinskih podzvez: štajerska, koroška, goriška, tržaška in hrvaška. Potem drugi govori. — Po končanem skupnem zborovanju posvetovanja protialkoholnih zvez duhovske, štajerske in učiteljske. Popoldne za one, ki bodo želeli, izlet na Bled, ožroma v Bohinj.

Štajersko

Mariborske novice.

Ordinacije. V soboto, dne 18. julija, se začnejo duhovne vaje za ordinande in trajajo do dne 22. t. m. V sredo, dne 22. t. m., bodo g. knezoškof podelili subdijakonatu, tonzuro in nižje redove; v petek, dne 24. t. m., bodo gg. ordinandi posvečeni v dijakone, v nedeljo, dne 26. t. m., pa v duhovnike.

„Slovensko društvo“ ima prihodnji četrtek, dne 23. julija ob 5. uri popoldne v prostorih Zadrugne Zveze (Cirilova tiskarna) svoj občni zbor. — Vsi člani in somišljeniki v Mariboru in iz okraja se uljudno vabijo. Na vsopredju so važne zadeve.

Odlikovanje. Čuvaju na tukajšnjem glavnem kolodvoru Janezu Pijavec je podelil cesarski namestnik kolajno za 40letno zvesto službovanje.

Kriza na magistratu. V seji mariborskega občinskega zastopa v sredo, dne 15. julija, je župan dr. Schmiderer prebral Wastianovo pismo, v katerem Wastian izjavlja, da ne sprejme podžupanskega mesta, ker mu razmere tega, ne dopuščajo in ker se za nekaj časa namerava umakniti iz javnega življenja. Občinski zastopnik Scheidbach pripominja k temu, da se o tej stvari veliko govori po mestu, med drugim tudi, da gospod župan — — — V tem hipu prekine župan dr. Schmiderer govornika ter vpraša, ali se naj ta zadeva razpravlja v javni ali tajni seji. Ker se občinski zastopniki odločijo za poslednjo, je bila ob koncu javne seje se tajna, ki se je zaključila s „Heil!“-klici na Schmiderera. Torej je na našem magistratu majhna kriza. Podžupansko mesto je na ponudbo. Oglašajo se razne osebe in osebe. Na

vrh sili posebno dr. Orosel, slovenskega očeta nemški (?) sin. Wastian torej noče, Orosel pa hoče . . .

Zrelostni izpiti na c. kr. gimnaziji v Mariboru. Dodatno k poročilu v zadnji številki, ki je bila natisnjena pred zaključkom skušenj, objavimo danes imena vseh 36 abiturientov, ki so z dobrim vspelo prestali izpit: Babšek Josip, Barle Josip, Bienenstein Erwin, Cerjak Dominik, Ciglar Alojzij, Curin Ciril (z odliko), Engelhart Rudolf, Firbas Ivan, Fischer Julijan, Friedriger Erich, Gašparič Iv., Goršič Ivan, Gračnar Ivan, Hesse Ivan, Jakončič Ant., Kolšek Konrad (z odliko), Kordon Josip (z odliko), Kosi Karl (z odliko), Krpač Franc, Lemež Leo, Moric Adolf, Mravlag Günther, Ogrisek Egon, Pelcl Franc, Rajšp Emil, Rožman Josip, Slanc Jos., Stiper Štefan, Sunčič Alois, Šketa Josip, Šnuderl M., Tkalec Jakob, Trobej Alois, Voušek Franc, Welle L. in Živko Avgust.

Od naše realke. Na tukajšnji državni realki se je vršila ustmena matura dne 8. in dne 9. t. m. pod predsedstvom ravnatelja graške realke Schwaighoferja. Zdelali so vsi, ki so se oglasili k maturi in sicer: Peter Axman, Kajetan Baumgartner in Fran Sutter (vsi trije z odliko), Ivan Klopčič, Robert Lakner, Franc Merčun, Ivan Mörth, Ernest Rhäsa, Alfonz Sirk, Benedikt Wenko in Franc Zsilavec.

Na dež. ženskem učiteljskem so se vršili zrelostni izpiti od 6. do 8. t. m. pod predsedstvom dež. odbornika prof. Hofmann pl. Wellenhofa. Izmed 31 gojenk jih je zdelalo 29, dvema je pa dovoljena ponavljalna izkušnja.

Licenciranje bikov v mariborskem okraju ima letos sledeč izid: Pripeljanih je bilo 89 bikov različnih pasem in od teh je bilo licenciranih 69, 7 želan, 3 so bili premladi in 10 je bilo zavrženih. V celem se je razdelilo 35 premij in 6 posestnikov je dobilo za marljivo oskrbo leta 1913 licenciranih bikov denarna darila.

Kežman pred sodiščem. Dne 14. t. m. se je zagovarjal pred tukajšnjim okrožnim sodiščem 17letni dijak-četrtšolec tukajšnje gimnazije Anton Kežman, doma iz Gaberje pri Brežicah, obtožen hudodelstva razžaljenja uča cesarske rodbine po § 64 kazenskega zakona in prestopka po § 305 kazenskega zakona. Vsebina obtožnice je sledeča: Ko je dne 29. junija, torej dan po sarajevskem umoru, gledal častniški sluga Jožef Sandukšič, rodom Hrvat, iz okna hiše št. 19 v Kaiserfeldgasse v tretjem nadstropju ter opazil razobešene črne zastave, je vprašal Kežmana, ki je gledal iz okna sosedne hiše, po vzroku razobešenja žalnih zastav. Dijak Kežman mu je to pojasnil. Pogovarjala sta se v hrvaščini. Na vprašanje častniškega sluga po vzroku umora prestolonaslednika se je izjavil dijak Kežman žaljivo o prestolonasledniku ter je nadaljeval: „On (prestolonaslednik) bi se bil vedno vojskoval; če bi ga Srbi ne bili ubili, bi ga bili Slovenci usmrtili.“ Častniški sluga meni: „To pa sedaj ne bo dobro, sedaj bode Avstrija gotovo zasedla Srbijo; ta majhna država dela vedno komedije; treba bi bilo to državo popolnoma uničiti!“ Nato reče Kežman: „Mi delamo na to, da se združimo s Srbijo; jezik je itak isti, vera pa ne pride toliko v poštev!“ V nadaljnjem pogovoru izjavi Kežman: „Če bi prišlo do vojske, bi se mi bojevali zoper Nemce in Ogre.“ Častniški sluga odgovori: „To bi pač ne bilo mogoče, kajti mi bi vas takoj posekali.“ Nato odvrne Kežman: „Potrebno je, da odstranimo visoke gospode, da pridemo naprej!“ Obtoženec je v predpreiskavi priznal, da je imel omenjenega dne pogovor o umoru v Sarajevu s častniškim slugo, ne priznava pa, da bi bil to rekel, česar se ga obtožuje. Rekel je le, da bi bilo lepo, če bi imeli Slovenci, Hrvatje in Srbi skupen jezik; vera ne pride v poštev. Obtoženec je nadalje povdarjal, da hrvaščine ne obvlada popolnoma in ga je vsled tega oni častniški sluga, ki je le govoril v hrvaškem jeziku, slabo razumel. Priznal pa je konečno, da čita hrvaške knjige in da jih tudi razume. Stotnik Rant je dal svojemu slugi prav dobro spričevalo. Obtoženec se je tudi na dan obravnave, istotako kakor že v predpreiskavi, zagovarjal s tem, da ga sluga ni prav razumel; v tem smislu ga je tudi zagovarjal njegov zagovornik dr. Serbec. V spričevalu, ki ga je dalo Kežmanu gimnazijsko ravnateljstvo, se ga slika kot mladeniča zaprtega značaja; bavil se je mnogo z versko-filozofičnimi spisi, z mohamedansko in budistično vero itd. ter je vsled tega v učenju precej zaostal. Njegova povprečna kvalifikacija je bila med zadostno in dobro; sicer pa je poboljšljiv. Častniški sluga je izpovedal, da je o tem pogovoru obvestil svojega stotnika le zaradi tega, ker ga je zelo užalilo, da je zamogel dijak Kežman koj po umoru kaj takšnega govoriti. Obravnava je bila tajna. Okrožna sodnja je obsodila dijaka Kežmana na dva meseca ječe. Postavno določena kazen je za tako hudodelstvo od enega do pet let. Zagovornik Kežmana je vložil ničnostno pritožbo, državno pravdnistvo pa priziv zaradi premajhne kazni. — Tako je postal komaj 17letni mladenič Kežman žrtev raznih slabih knjig in časnikov, katere je sicer čital, a ni jih umel in jih ni mogel prebraviti. Žalostna podoba nezrelega, lahkomišelnega mladeniča!

Galjske novice

Spremembe na poštne uradu. Od prihodnje nedelje, to je od dne 19. julija naprej, bo tukajšnji poštni urad ob nedeljah in praznikih popoldne zaprt za stranke, v brzozavnih in telefonskih urah pa ni

nobene spremembe, tako da se bo brzozava in telefona zamöglo občinstvo ob nedeljah in praznikih celi dan posluževati.

Zvezna tiskarna je vsem stavcem odpovedala delo. Sedaj seveda ne trpi „narodno“ podjetje, kakor svoj čas, saj so to zakrivali liberalci. Mladini prosijo za svojo tiskarno v Gaberju.

Preselitev c. kr. okrožnega sodišča v Celju. Vsled stavbe novega sodnega poslopja se preseli c. kr. okrožno sodišče v Celju in del jetnšnice v Grofijo in v staro ljudskošolsko poslopje, Schulgasse 15 in 17. Preiskovalni sodniki okrožne sodnije bodo uradovali v prostorih c. kr. okrajnega sodišča v Celju v rotovžu. Preselitev se prične z 20. t. m. Uradno poslovanje se med selitvijo ne prekine.

Gaberje pri Celju. V tovarni Westena je bil za delavca zaposlen tudi neki Janez Homann, doma nekje iz Gornjega Štajerja. Na naslov: „dr. Janez Homann v Gaberju pri Celju“ je pred dnevi naročil pri raznih dunajskih, graških in zagrebških tvrdkah večjo množino raznega perila, obuval in obleke, pri enem samem graškem krojaču obleke za 200 K. Ko je vse lepo skupaj spravil, je z neplačanim blagom kar čez noč izginil brez vsakega sledu.

Prijavne novice

Aretacija — radi sarajevskih dogodkov. Kakor poročajo nemški listi, je v noči na dne 4. t. m. sollicitator pri dr. Gosaku Jožef Polanjko zaklical pred gostilno Mahorič med drugim tudi: Živio Princip! Mestna policija je začela takoj poizvedovati — dne 13. t. m. izsledila Polanjka, ga aretirala in izročila kazenskemu sodišču.

Ormoške novice

Sadovi šulferajnske šole. Dopisnik „Pettauerce“ napada otroke slovenskih starišev, češ, da se proti nemškim šolarjem sovražno obnašajo izven šole. Otroci so otroci, to vemo vsi. Ne pade mi na misel, zagovarjati otroke slovenske šole, najmanj pa svoje otroke, ki obiskujejo slovensko šolo. Če izvem od svojih otrok kaj slabega, je gotovo, da jih kaznujem. Na tem mestu pa konštairam dejstvo, da otroci slovenske šole med potjo spodobno pozdravljajo, a otroci nemške šole pa ne. Ni še dolgo tega, ko se je pri nas vršilo na prostem neko zborovanje. Več otrok nemške šole je splezalo na plot, odkoder so zborovalcem kričali „Heil!“ Znan je slučaj, ko so otroci slovenske šole pred neko hišo počakali slovenskega učenca, mu zastavili pot ter mu niso pustili naprej. Slovenske otroke so psovali z „weiss-blau-rot, windische Krot.“ Pred dvema dnevoma sem bil pričča slučaja: Več otrok slovenske šole pride po cesti mimo drevesa (črešnje), na katerem so trije fantje nemške šole zobali črešnje. Ze od galeč slišim kričanje in prepir med otroci. Ko pridem bližje, slišim iz drevesa kričanje „Heil!“ za slovenskimi otroci, ki so med tem odšli. Fantje na drevesu pa še vedno niso utihnili, temveč za kričali za odhajajočimi svoj: „Heil und Sieg, die Windischen auf den Strick“, in to večkrat zaporedoma. Še le, ko sem te mlade Germane opozoril, da nacionalno psovovanje šolarjem ne pristoja, so utihnili. Ko sem šel nato po potu naprej, pa so se mi na glas posmehovali. Toliko v odgovor. Kdo torej v Ormožu hujska, nato je odgovor za nas Slovence lahek. Seveda po mnenju Nemcev je „Hetzer“ tisti, ki ne zataji svojega materinega jezika, zahteva enakopravnost za sebe in svoje ter ne dela na ljubo ljudem, ki jim je mar samo naš denar, a naše težnje njih ne brigajo!

Litmerk pri Ormožu. V kratkem se vršijo pri nas občinske volitve. Opozarjamo volilce v njih lastnem interesu, da naj ne volijo v občinski odbor ljudi, ki delajo med občani zdražbo ter brez tožarjenja živeti ne morejo. Jasno je, da za občino in advokate ni mogoče delati, zato je pravdarjev ne v odbor! — Več volilcev.

Trbovlijske novice.

Agenti na delu. Pri nas se klati vse polno raznih agentov, ki vsiljujejo ručarjem razno zlatnino in srebrnino; toda pozneje, ko jo je agent že odkuril, se dožene, da je vse one osleparil, ki so od agenta kupili kako zlatnino ali srebrnino. — Torej le pozor!

Železniška nesreča. Dne 13. t. m. je hotel nek mož prestopiti železniški tir, ko pridrvi lokomotiva in ga s tako silo suni v stran, da je mož težko poškodovan. Ime ponesrečenca ni znano. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

Drugi kranj.

m Sv. Urban pri Mariboru. Res lepo nedeljo smo imeli dne 12. t. m. pri nas. Procesijo z Naisvetjšim, ki jo je vodil prof. dr. Medved ob krasnem vremenu na tem prijaznem slovenskem hribčku, posutem s cvetočimi cveticami ter z evharističnim Bogom blagoslavljal slovenske doline in gorice, je bila veličastna, Neizbrisno pa nam ostane v spominu ganljiva pridiga vlč. g. doktorja o strašni nesreči, ki je zadela celo Avstrijo dne 28. junija v bosanskem mestu Sarajevu. Prepričan nas je, da imamo ravno avstrijski katoličani največ vzroka, objokovati in obžalovati bridko izgubo najspretnjšega Habsburžana, ki je večkrat javno pokazal svoje versko prepričanje in je bil goreč branitelj sv. vere. Bili smo vsi ginjeni do solz in naš duh se je v molitvi med sv. mašo spominjal visokih pokojnikov.

Vzemite otroke seboj na delo!

Na Pobrežju so imeli v pondeljek pijonirji zopet svoje običajne vaje. Naenkrat je sredi Drave v čolnu nekemu pijonirju spodrsnilo, tako da je padel v vodo in izginil v valovih. Z vsem naporom so celo popoldne iskali pijonirji truplo, a ga še niso do sedaj našli.

Hajdin. Slovenci ptujskega okraja imajo v nedeljo, dne 19. t. m., v veliki dvorani Društvenega doma manifestacijsko zborovanje v znak žalosti po pokojnem prestolonasledniku Francu Ferdinandu in preblagi vojvodinji Zofiji. Nastopijo trije naši gospodje poslanci. Začetek ob pol osmi uri zjutraj po prvem sv. opravilu. Vladarski hiši zvesti Slovenci, — pridite na Hajdin!

Velika Nedelja. Škrateljica je hudo razsajala; še meseca junija je zahtevala šest mladih žrtev. V nekaferih hišah so bili bolni vsi otroci, pa še celo odrasli. V dveh družinah sta umrla po dva otoka. V okrevajočih otrocih so ostali žalostni nasledki. In šola je zaprta že od sredine meseca maja in še bo do dne 28. julija. Bolezen še ni popolnoma ponehala, vendar pa že 14 dni ni bilo kakšnega smrtnega slučaja.

Vojnik. Dne 24. junija t. l. je izbruhnil pri posestniku Jakobu Koštomaj v Globočah požar, ki mu je uničil hišo. Dne 13. t. m. so pa zaprli Koštomaja in njegovega hlapca Franca Kormaušek, ker sta oba osumljena, da sta hišo zažgala. Koštomaj je bil zelo zadolžen in zavarovalnina je znašala 3000 K; svojo mu hlapcu je baje obljubil 50 K za pomoč.

Kozje. V nedeljo, dne 12. t. m., se je obhajala sv. birma v Kozjem. Prevzvišeni so prišli v soboto popoldne iz Rajhenburga, kjer so blagoslovili v četrtek še dva stranska oltarja v novi cerkvi. Ljudstvo se je zelo razveselilo njihovega prihoda, kar so pričali razni slavoloki s primernimi napisi in pozdravi, ki so privreli iz globočine srca. V soboto okrog 6. ure zvečer so se knezoškof pripeljali v Kozje, kjer so jih najprej pozdravili č. g. dekan Tomažič v imenu cele dekanije, nato župan dr. J. Barle, za njim neka mladenka in učenka. Nadpastir so se vsem zahvalili za pozdrave in z vsakim spregovorili par prijaznih besed. Zvečer je bila razsvetljava posebno na čast njihovi 25letnici, ki jo naš cerkveni vladika tekoče leti obhajajo. Trg je bil poln občinstva. Domači pevci so jim zapeli v pozdrav več lepih pesmi. Presvitli knez so prišli med nje, načelnik ognjegascv, g. Anton Pleterski, jih pozdravi v imenu vseh, jim priskrbi čestita ter želi, da bi še imeli večkrat čast in srečo videti Prevzvišenega v svoji sredini. Sv. opravilo v nedeljo se je začelo ob 7. uri zjutraj. Bilo je izvanredno veliko število birmancev, blizu 800. Vkljub stiski in vročini je ljudstvo mirno vstrajalo in posebno zvesto poslušalo svojega Nadpastirja, ko so jim delili kruh božje besede. Na podlagi svetopisemskih besed: „Bog je dal, Bog je vzel, njegovo ime naj bo posvečeno“, so postavili vernikom za vzgled družino tako grozno nesrečno umrjenega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegove soproge vojvodinje Zofije. Nadvojvoda je bil globokoveren katoličan, zvesti sin katoliške cerkve, in velik dobrotnik ljudstva. Povedali so več primerov dogodkov iz njegovega življenja in marsikatero oko se je razsolzilo, ker je ljudstvo še le sedaj prav spoznalo, kaj smo z umorjenim prestolonaslednikom zgubili. Odpeljali so se prevzvišeni Nadpastir v pondeljek zjutraj na Pilštanj in popoldne od tam k Sv. Petru pod Sv. gorami. Povsod je pobožno ljudstvo klečalo ob potu in prosilo nadpastirskega blagoslova in marsikateri vzdih je zletel proti Vsemogočnemu, naj nam ohrani On še Njih Ekscelenco mnogo let!

Brežice. Tu so v zadnjem času med drugimi umrli kmetje Anton Vogrinc iz Cundrovca in Jožef Petrišič starejši pri koločvoru, v bolnišnici pa gospa Haider, nekdanja gostilničarka v hotelu „Klembas.“ — Vodovodna dela se vrše že proti koločvoru, kjer polagajo cevi, in proti Savi, kjer se gradi kanalizacija; tudi po mestu že v razne hiše napeljujejo cevi. — Slišimo, da se v kratkem nekoliko spremeni in popravi vozni red avtomobilne zveze z Grobelnim.

Šoštanj. Tukajšnji orožniški postajevođa Ivan Kocbek je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono.

Sv. Jurij ob Taboru. Na Petrovo se je poslovil od nas naš blagi kaplan, č. g. Josip Lončarič, da nastopi svojo novo dušnopastirsko službo pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Deloval je pri nas celih šest let neumorno na polju ljudske izobrazbe ter imel nešteto poučnih govorov. Kot goreč duhovnik je posvetil vse svoje moči v dušni in telesni blagor župljanov in kot mladinski organizator si je stekel za našo mladino nevenljivih zaslug. Ustanovil je telovadno društvo Orel, kateremu je bil ves čas dober voditelj. Ko je na Petrovo služil v naši župni cerkvi sv. mašo odhodnico, so mu pri maši stregli Orli in nato prešli vsi sv. obhajilo. Župljani smo preblagega duhovnika ljubili kot svojega očeta. Vsled svoje preblagega srca in prelepih lastnosti smelo rečemo, ni imel v celi župniji nobenega nasprotnika. Ko se je peljal zadnjokrat skozi Ojstriško vas, se je pa zbralo na stotine ljudstva, da se poslovijo od svojega dobrega dušnega pastirja. Voz so mu ustavili, ga obkolili, mu podajali roke v slovo, trgovec Cukala se je v imenu zbranega ljudstva v prelepih besedah poslovil od odhajajočega in neka deklica mu je v slovo izročila šopek; s solznimi očmi so ljudje gledali za

svojim dobrim dušnim pastirjem. Na novi postaji mu pa želimo obilo blagoslova!

Marija Nazaret. Naša dekliška Marijina družba je obhajala v nedeljo, dne 12. julija, svojo 10-letnico. Nikakor nismo pričakovali takega dne, kot smo ga doživeli. Zbralo se je okoli 1000 deklet, ki so pod Marijino zastavo. Bile so zastopane Marijine družbe: domača in rečiška s križi in zastavami v polnem številu, škalska in druge iz Šaleške doline s križem, katerim na čelu je bil g. dekan škalski, ljubenska, šmartinska, gornjegrajska in solčavska. In gotovo toliko deklet-družbenk še ni bilo v Nazariih, menda tudi ne nikjer na Štajerskem zbranih, kakor jih je bilo ta dan v Nazariih. Veselja se nam je solzilo oko, ko je truma Mariji posvečenih deklet v procesiji po dve in dve korakala med petjem in molitvijo od mosta pod samostanskim hribom proti romarski cerkvi Matere Božje. Zvoki zvonov, pokanje topičev, zastave in lepo okrašeni mlaji so jih pozdravljali. Ko so se pevajoča dekleta zbrala v cerkvi, že stopi na prižnico priljubljeni organizator in navdušeni govornik č. g. dr. J. Hohnjec, ki je z lepimi besedami navduševal Marijine družbenke ki zvestobi do Marije in jim kazal z njemu lastno navdušenostjo razna pota, ki peljejo do tega cilja. Vse je z vidno pazljivostjo sledilo navdušenemu govorniku. Po končanem govoru je daroval sv. mašo preč. g. dekan škalski ob asistenci domačih patrov, frančiškanov med katero je prepeval domači pomnoženi pevski zbor. Po končani službi božji se je vsa množica deklet zbrala pred cerkvijo in zopet je nastopil buditel mladine dr. Hohnjec in dajal družbenkam razna, našemu času primerna navodila za življenje zunaj cerkve pri reševanju socialnega vprašanja, pri katerem mora delovati tudi dekle in žena. Ploskanje in živid-klicji niso hoteli ponehati na koncu govora priljubljene govornika Komaj neha govoriti dični govornik, že so se oglasila dekleta na govorniškem prostoru. Ene so deklamovale, druge prosto govorile, vse pa so žele mnogo pohvale za svoj nebojazljiv nastop. Popoldne po litanijah pa so dekleta domače Marijine družbe yprizorila dve gledališki igri. Igrite jako dobro vspete pod vodstvom voditelja P. Norberta. Med posameznimi točkami se je oglasil domači cerkveni pevski zbor, ki se neumorno vežba pod vodstvom br. Kamila in je za svoj nastop dobil mnogo priznanja. Res, to je bil dan, ki ga je Gospod naredil v veselje in spodbudo naše slovenske mladine!

Društvena naznanila.

St. Ilj v Slov. gor. Vabimo na gledališko predstavo, ki jo priredi podružnica Slovenske Straže v St. Ilju v Slov. gor. v nedeljo, dne 19. t. m., ob 3. uri popoldne. Na sporedu je: „Revek Andrejček“, narodna igra s petjem v petih dejanjih. Režiser iur. Dore Mašič. Vstopnina: sedeži prvih treh vrst K 1.40, ostali sedeži 1 K, stojišča 40 vin. Ker je čisti dobiček namenjen našemu velepomembnemu obrambnemu društvu, se preplačila hvaležno sprejemajo. Po gledališki igri prosta zabava v Baumanovi in Zelcerjevi gostilni: šaljiva pošta, konfeti, petje. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Rače pri Mariboru. V nedeljo, dne 19. t. m., ob 3. uri popoldne, se vrši v prostorih Kmetijske zadruge važno gospodarsko zborovanje. Govorita gg. poslanec Pišek in nadrevizor V. Pušenjak. Ker se bo na tem zborovanju razpravljalo o nadaljnjem razvoju naše Kmetijske zadruge, se pričakuje mnogobrojna udeležba.

Sv. Ana na Krembergu. Po rani maši v nedeljo, dne 19. t. m., ima g. Pirštinger predavanje v šoli o sadjarstvu in vinogradu. — Popoldne pa ima bralno društvo veselje s sledečim sporedom: pozdravni govor, gledališki igri „Tri sestre“ in „Dva gluha“, petje, tamburanje in srečolov. Na svidenje v obilnem številu!

Sv. Magdalena v Mariboru. V nedeljo, dne 19. julija, popoldne ob 3. uri, ima tukajšnja podružnica Slovenske Straže svoje mesečno zborovanje. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Katoliško bralno in gospodarsko društvo ima v nedeljo, dne 19. t. m., popoldne po večernicah v bralni sobi svoj redni letni občni zbor.

Ptuj. V nedeljo, dne 19. t. m., popoldne po večernicah, bo v prostorih Kmečke posojilnice v minoritskem samostanu: ustanovni občni zbor Slovenske Straže za Ptuj in okolico in tudi velevažen shod Dekliške Zveze. Spored: pozdrav, slavnostni govor so nam obljubili vlč. g. župnik Franc Sal. Gomilšek, razni govori, ob koncu še mična dramatična slika „Pismo.“ Mnogoštevilno udeležbo želi in vabi odbor.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V nedeljo, dne 19. t. m., popoldne po večernicah, je pri nas shod Jugoslovanske Strukovne Zveze v Čitalnici. Kmetje, posli, delavci, železničarji, pridite v mnogobrojnem številu na zborovanje. Govori V. Zajc iz Maribora.

Ormož. V nedeljo, dne 19. t. m., popoldne po večernicah se vrši v društvenih prostorih izobraževalnega društva sestanek članic Dekliške Zveze. Na dnevnem redu je določitev letošnjega občn. zbora Dekliških Zvez dekaniješkega okrožja. Sosedne Dekliške Zveze se prisrčno prosijo, da pošljejo zastopnice na ta sestanek!

Sv. Križ na Murskem polju. Preložena 25letnica našega Bralnega društva se vrši v nedeljo, dne 19. t. m., popoldne po večernicah, v Slomšekovi dvorani po že napovedanem sporedu, ki obsega nastop Kutomerskih Orlov, petje, tamburanje, deklamacijo, govor vlč. g. Fr. Štuhec ter ljudsko igro iz turških časov „Miklova Zala“ v osmih slikah. Sedeži po 1 K in po 80 v, stojišča po 40 vin. Mladi in stari prijatelji društva, pridite se prepričati o njegovem vrlim 25letnem delovanju! K obilni udeležbi vabi domačine in sosede — odbor.

Prihova. V mesecu septembru se vrši pri nas dekliški shod za konjiški in slovenjebistriški okraj. Govorila bodeta gg. dr. Hohnjec in dr. Korošec. Dan še bodemo naznanili. Pripravimo se!

Ribnica na Pohorju. Mladenke, v nedeljo, dne 19. t. m., na redni mesečni sestanek, ki se vrši popoldne po večernicah v kaplaniji.

Šmartin pri Slovenjgradu. Kmetijsko bralno društvo v Šmartnem pri Slovenjgradu priredi prihodnjo nedeljo, dne 19. t. m., poučno igro: „Kazen ne izostane“, popoldne ob ¼. uri, pri Ivanu Solš-Spobijanu, par minut od železniške postaje Turška vas.

Sv. Ema. Vabilo na 15. redni občni zbor kmetijskega društva pri Sv. Emi, kateri se bo vršil v nedeljo, dne 19. jul., ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red: poročilo načelstva in nadzorstva, odobrenje računskega zaključka za leto 1913, volitev načelstva, nadzorstva in razsodišča, slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Tabor „Sv. vojske“.

V nedeljo, dne 19. in v pondeljek, dne 20. julija vsi na

Tabor Svete vojske na Brezjah!

Razpored:

a) V nedeljo:

Ob pol 12. uri dopoldne zadnja sv. maša za one, ki bodo v nedeljo dopoldne šli od doma.

Ob 3. uri popoldne pričetek tabora. — Najprvo v cerkvi pridiga in litanije. — Potem zborovanje izven cerkve. Govore: Deželni poslanec dr. V. Gregorič, cesarski svetnik Gustav Pirc, gđ. Antonija Štupca in Kat. Kirn, ter zastopnika Hrvatov P. Fortunat Pintarič in Vladimir Smolčič.

Zvečer v mraku sprevod, med katerim se bode pela abstinentna himna.

b) V pondeljek:

Zjutraj ob pol 6. uri sv. maša za prestolonaslednika nadvojvodo Franca Ferdinanda in njegovo soprogo, med katero se bo delilo sv. obhajilo.

Ob 7. uri zjutraj druga pridiga.

Nato nadaljevanje zborovanja izven cerkve. — Občni zbor protialkoholne zveze ter pokrajinskih podvez: Štajerske, koroške, goriške, tržaške in hrvaške. Potem drugi govori. — Po končanem skupnem zborovanju posvetovanja protialkoholnih zvez: duhovske, učiteljske in dijaške.

Popoldne za one, ki bodo želeli, izlet na Bled, oziroma v Bohinj.

Rojaki! Gre za veliko delo. Gre za osvoboditev naše domovine iz sužnjosti alkoholizma, ki pogoltne vsako leto 100.000.000 K, upropasti mnogo posestev, onesreči nešteto družin, ukonča nešteto življenj. Kdor ima srce za blaginjo naše slovenske domovine, pridi k temu važnemu zborovanju! Na noge vsi pogumni rodoljubi! Tu se pripravimo na veliki boj, ki ima prinesiti dragi domovini svobodo!

Tabor Svete vojske na Brezjah dne 19. julija.

Vodstvo Svete vojske se je posvetovalo, če kaže po strašnem dogodku v Sarajevu imeti napovedani tabor na dan 19. julija, kakor je bilo prvotno določeno. Splošna misel je, ker ima cela prireditev povsem praktičen in resen značaj, da to ne bo motilo obče žalosti, v katero je zdaj vse vtopljeno. Zato se tabor vrši, kakor je bilo napovedano, v nedeljo, dne 19. in v pondeljek, dne 20. julija. — Porabila pa se bo tudi ta prilika, da damo izraza brezmejni žalosti, ki nas je zadela, ter ljubezni in spoštovanja do blage pokojne prestolonasledniške dvojice. Slovensko ljudstvo, zbrano pri resnem delu za blagor domovine v svojem narodnem svetišču, bo molilo za večni mir blagopokojnikom, na tak način nam ugrabljenih, ter za blagor in srečo tako strašno udarjene domovine. — Vsi prijatelji našega ljudstva so uljudno naprošeni, da prav številno prihitijo na velepomembni tabor Sv. vojske.

Listnica upravnitva.

B. Z., Laški trg: Naročnina poravnana do 1. julija t. l.

Listnica uredništva.

Dobrna: Priobčimo sigurno prihodnjič: Hvala iskreno! — Ormož, Brezno, Polenšak: Istotako.

Stavbeni mojster

L. Mittoni.: Rog. Slatina

izvršuje nove stavbe, razna popravila, izdeluje razne načrte, pride na dom, če se ga obvesti po dopisnici, strokovni cenitelj za stranke pri požarih. Na razpola o mnogo p smenih priznanj.

Cene zmerne!

Delo sol dno!

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi

je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionalnem negovanju kože ne more pogrešati. To nepobitno dokazujejo vsak dan došla priznalna pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerijah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborno izkazala Bergmannova lilijška krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev.

Pazite na otroke!

POZOR! Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine
Karola VANIČA :: Celje :: Narodni dom
 Ustanovljeno 1880. se prodaja vse pod lastno oeno. Ustanovljeno 1880

Razglas.

Manjševalna prododražba za navažanje proe-
 ca se vrši za vse okrajne ceste ormoškega okraja v
 sredo, dne 29. julija 1914, v pisarni okrajnega za-
 stopa v Ormožu

Vspored je na ogled v pisarni okrajnega za-
 stopa in pri vseh občinskih uradih.

Od okrajnega odbora ormoškega.

**Prva južnoštajerska
 vinarska zadruga v Celju.**

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in
 rdeča zajamčeno pristna južnoštajerska namizna
 vina najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah.

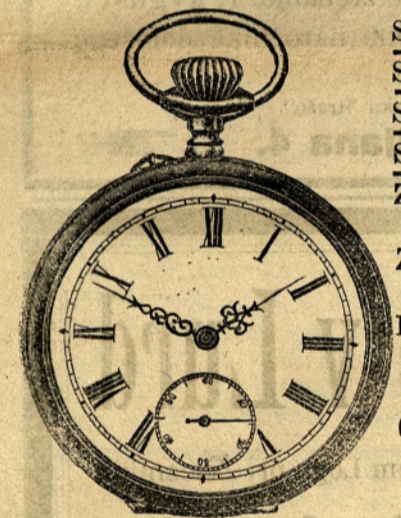
Čisto posebno pa še opozarja na **sortiment-
 na fina vina v buteljkah.**

**Zahtevajte cenike! Prepričajte se s
 poskušnjo! Obiščite naše kleti!**

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih
 agentov, ogrskih in laških vinotrzcev in naročajte
 vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vino-
 gradnikov.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

- Srebrne ure za fante od 7 K
- Srebrne ure damske od 8 K
- Srebrne verižice od K 2 40
- Sreb. verižice damske K 3 60
- Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčil

Precizijske ure, Schafhausen,
 Zenith, Omega, Eterne.

Očala: Za kratkovidne nova,
 zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

M. Dobravec,
 : slikar in pleskar v Celju :
 Gosposka ulica št. 5
 prevzame vsa dela dekoracijske in ples-
 karske stroke, katera izvršuje vestno
 in po najnižjih cenah.

**Trgovina s špecerijo in
 z deželnimi pridelki :
 Celje, Narodni dom.
 Franc Kolenc**

Pristno domače deteljno seme
 vsakovrstna poljska in vrtna semena
 zanesljive kaljivosti ter vedno sveže
 špecerijsko blago dobite po najnižjih
 cenah v trgovini s špecerijo in de-
 želnimi pridelki na debelo in drobno.

Razpis.

Pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju se bode
 oddala zgradba novega šolskega poslopja potom ja-
 vne ponudbene obravnave. Oddaja se vrši po enot-
 nih cenah za izvršbo po načrtu.

Načrti, mera, splošni in posebni pogoji so na
 vpogled v občinski pisarni Sv. Miklavž na Drav-
 kem polju od torka, dne 7. julija 1914, dalje.

Po predpisih kolekovane ponudbe morajo imeti
 izjavo, da je ponudnik pogoje vpogledal in da se
 njim nepogojno pridrže. Ponudbe je vložiti najpozne-
 ie do dne 25. julija, 1914 na krajni šolski svet Sv.
 Miklavž na Dravskem polju.

Krajni šolski svet si pridrži pravico o sprejet-
 ju in odklonitvi došlih ponudb odločiti po prostem
 prevdanku, eventualno odkloniti tudi vse došle po-
 rube.

Vadij v znesku po 1500 K je založiti še pred
 vložitvijo ponudbe pri c. kr. davčnem kot političnem
 depozitnem uradu v Mariboru ter se mora položnica
 ponudbi pridjati.

Obvestilo o sprejetju ali odklonitvi ponudbe se
 vrši pismenim putem, ter se bodo v slučaju odklonit-
 ve istočasno vrnile tudi položnice.

Krajni šolski svet Sv. Miklavž na Dravskem
 polju, dne 3. julija 1914.

Posebni vlak na sv. Višarje

Slovenska Kršč.-soc. Zveza za Koroško priredi kakor prejšnja
 leta tudi letos posebni vlak na sv. Višarje. Vlak vozi v nedeljo, dne
 26. julija 1914 iz Spod. Dravograda po sledečem voznem redu:
 Sp. Dravograd ob 9:50 h dopoldne. Cena K 8.—
 Guštanj „ 10:04 h „ „ 7:50 717
 Prevalje „ 10:18 h „ „ 7.—
 Pliberk „ 10:39 h „ „ 6:50
 v Žabnice pride ob 2:24 h pop. Tja in nazaj.

Nazaj vozi vlak v ponedeljek, dne 27. julija in sicer iz Žabnic
 ob 11:51 h opoldne in pride v Spodnji Dravograd ob 3:52 h popoldne
 tako, da ima zvezo proti Mariboru in Slovenjgradcu. Vlak vozi nalašč
 v nedeljo, da zamorejo romarji nemoteno opravljati pobožnost. Pred od-
 hodom vlaka bo v cerkvi v Spodnjem Dravogradu sv. maša, da se je
 bodo mogli udeležiti tisti, kateri se je ne bodo udeležili doma.
 Vozni listki se bodo razposlali po 19. juliju. Priglasiti in pla-
 čati je treba do 19. julija pri župnem uradu ali pa naravnost pri Slov.
 Kršč.-soc. Zvezi za Koroško v Celovcu, Hotel Trabesinger.

**Absolutno
 zajamčeno pristno vino.**

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled
 priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani
 pristna bela mašna in namizna vina po zmernih
 cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nad-
 zoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tro-
 pinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za raz-
 prodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Prva in največja delavnica za
 cerkvena dela na slovenskem
 jugu
K. Tratnik
 specialist v izdelovanju cerkvenega
 orodja in posode
Maribor Pfarrhofg. 3
 se priporočam prečastiti duhovščini za na-
 ručila vsakovrstnih monštranc, kelihov,
 lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno
 orodje popravljam, pozlatim in posrebrim
 v ognju. — Za vsako delo jamčim. —
 Mnogo priznalnih pisem na razpologo.

Cudovito zdravilo!
 proti želodčni in črevesni boleznim,
 kakor tudi proti pljučnemu katarju;
 zelo priporočljivo za vsakega, ki trpi
 na slabi prebavi, sladkorni boleznim,
 kataraličnem ikerju (zlatenici), kro-
 ničnem katarju mehurja, je **narav-
 na rudninska voda**
„Marijin Vrelec“
Gor. Gabernik
Poljčane.

Edino slovensko podjetje te vrste! Mnoga priznalna pisma na vpogled

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju
 registrovana zadruga z neom. zavezo

<p>Obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 % od dneva vloga do dneva vzdiga. Rentni davek plača posojilnica sama.</p>	<p>Daje posojilo na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brez- plačno, stranka plača le koleke.</p>	<p>Uradne ure za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne. - Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -</p>
--	--	--

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Denarni zavod spodnještaj. trgovstva in obrtništva — Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

sprejema vloge na knji-
 žice od vsakega in jih
 obrestuje po **4 1/2 %**

otvarja tekoče račune, eskomptuje menice
 in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskr-
 buje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane
 denarne posle po najkulantnejših pogojih.

V nedeljo 19. jul. zadnja predstava!

Cirkus Kludsky, Maribor, Pri državnem mostu

Avstrije največji zoologični, etnologični cirkus, ki se je v zadnjih letih desetkrat povečal.

Kludsky velikanski cirkus

Miljonsko podjetje nepresegljivo! 200 oseb, izborne umetniške moči, lastni vlak, velikanski šotor za 6000 oseb. 300 živali iz vseh delov sveta. Lastne avtomobile, električna razsvetljava, lastni motorji.

Največji živeči **NILSKI KONJ**, vreden 30.000 K

Lastni orkester, 100 konj, 8 slonov

Na kontinentu edini **bastardi levov in tigrov**

6 ceber, cebroidov, 22 levov in tigrov, 14 velblodov, žirafe, lame, leopardi, pantri, pume, polarni in rjavi medvedi, volkovi, antilope, kenguru, opice, velikanske kače itd.

Kitajci Arabi Indijanci

== Ogromno podjetje, vredno, da si ga vsakdo ogleda! ==

Za veselice na prostem

priporočam v največji izbi po najnižji ceni: Lampijone, konfeti, serpentine —

Papirnati krožniki, papirnate servijete dopisnice za šaljivo pošto.

Zalepke za šaljivo pošto

Karte za tombolo

Največja slovanska trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na avstrijskem jugu, na debelo in drobno

Goricar & Leskovšek Celje

Edina slovenska knjigarna na Spodnjem Štajerskem

Vsakdo mora zadeti!

400.000 in 200.000 frankov znašajo glavni dobitki **turških srečk.**

6 žrebanj vsako leto! Prihodnje žrebanje 1. avgusta. 475.000 oziroma 375.000 kron, oziroma frankov in lir znašajo vsakoletni glavni dobitki skupine 5 oziroma 3 izbornih srečk.

13 oziroma 9 žrebanj vsako leto! Prihodnje žrebanje 1. avgusta. Mesečni obrok od 4 K naprej. — Za cenjene naročnike določene so nagrade in premije.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“

Valentin Urbančič, Ljubljana 4.

CENTRALIN

(Zakonito zajamčeno št. 53644.)

Najboljši, najizdatnejši, tedaj najcenejši prašek za hitro opitanje vseh domačih živali, po katerem živina rada žre.

Vsem poljedelcem in živinorejcem se toplo priporoča. — Paziti je na plombo in varstveno znamko. Z izvrstnim izpričevalom od analitično-kemičnega zavoda c. kr. poljedelske visoke šole, od prof. M. pl. Schmidt-a ter od c. kr. priv. preskuševalnega zavoda za živila društva lekarnarjev na Dunaju IX 2.

EQOLIN LINIMENT (zakonito zajamčeno št. 1678), kot izbrano se obneslo in najnovejšo mazilo za konje zeper protin in izpahnenje udov, za okrepčanje udov itd.

SATOL, neprekosljivo in najboljšo mečilo za setve, za varnost vseh setev pred raznovrstnimi snetivostmi, gnilobo, osobito pred živalskimi škodljivci. Bolj priročno, boljše in ceneje kakor bakrena galica in formalin. Patent št. (186007). Zahtevajte prospekte in ocene. Veliko priporočilnih pisem!

Centralin-tovarne Angeljeve lekarne Novi Jičin (Neutitschein) Moravsko.

Generalno zastopstvo za Juž. Avstrijo Franc Krepek, Maribor, Nagy-jeva cesta 12/b.

Iščejo se zastopniki. — Ponudbe na glavno zastopstvo (dopisuje se slovensko).

Narodno romanje v Lurd

pod duh. vodstvom g. A. Hribarja, župnika na Zalem Logu pri Železnikih

s posebnim vlakom.

Začetek romanja dne 19. avgusta.

Romanje bo trajalo: skupina A. 14 dni, skupina B. 16 dni.

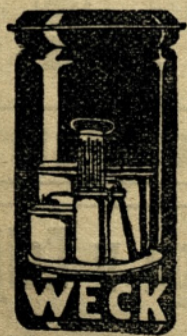
Romarski skupini potujeta: A. Ljubljana, Ponteba, Verona, Milan, Vintemille, Marseilles, Lurd, Marseilles, Lyon, Genf, Maria Einsiedeln (Švica), Inomost, Franzensfeste, Ljubljana. — B. do Lurda kot skupina A, nazaj skozi Bordeaux, Pariz, Bazel, Zürich, Inomost, Bad Gastein, Ljubljana.

Vožnja stane iz Maribora in nazaj v Maribor: A. I. razred 560 K, II. 410 K, III. 250 K. — B. I. razred 590 K, II. 445 K, III. 280 K.

Iz Ljubljane in nazaj v Ljubljano: A. I. razred 540 K, II. 390 K, III. 250 kron. — B. I. razred 570 K, II. 430 K, III. 280 K.

Iz Trbiča in nazaj v Trbič: A. I. razred 580 K, II. 385 K, III. 250 K. — B. I. razred 560 K, II. 420 K, III. 270 K.

V teh plačilih je zapopadna vožnja, hrana, prenočišče, vodstvo in napitnina. Programi se dobe pri preč. gosp. Ant. Hribarju, župniku v Zalem Logu pri Železnikih in amb. Mally, trgovcu, Medija-Izlake pri Zagorju.

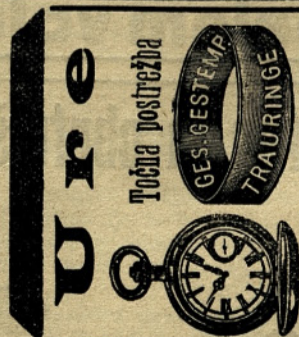
Weckove steklenice in aparati za vkuhanje

sadja, zelenja in mesa so priznane kot najboljše, kar spričujejo mnogobrojna najvišja odlikovanja. Ne kupujte različnih manjvrednih izdelkov!

Weckove steklenice ima v zalogi

Franc Strupi Celje

veletrgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, šipami itd.

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.
Tudi na obroke! Ilustrov. ceniki zaštonj. Gramofone od 20-200 K.
Niklasta remonat-ura K 850
Pristna srebrna ura K 7-
Original omega ura K 24-
Kuhinjska ura K 10-
Budilka, niklasta Poročni prstani K 8-
Srebrne verižice K 2-
Večletna jamstva, K 2-

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatino in srebro.

Agitirajte za „Stražo“.